

Razgovor: Jozo Čizmić, dekan Pravnog fakulteta

STR. 8-9

UMAS na pionirskom projektu očuvanja skulptura

STR. 14

MYPLACE – najveći europski sociološki projekt

STR. 13

god IV.
broj 36.
5. studenoga
A.D. 2012.
www.unist.hr

universitas

list Sveučilišta u Splitu

Istraživanje o diskriminaciji i korupciji na sveučilištu

Piše: Duško Čizmić Marović

Medijsku pažnju privukli su rezultati ankete o diskriminaciji i korupciji na Zagrebačkom sveučilištu. Anketa je dio europskog IPA projekta 2008 “Unapređenje pravnog okvira za suzbijanje pojava diskriminacije i korupcije s ciljem jačanja akademskog integriteta”. Anonimna i provedena preko interneta, obuhvatila je više od 10.000 studenata i zaposlenika pa je relevantna za cijelu Hrvatsku.

Izvršne istraživačke metode

Na što upućuju metode, sadržaj i rezultati istraživanja, te javne reakcije na njih? Čini se kako se, s nevelikom mogućnošću greške, već sada može ocijeniti da su istraživačke metode izvršne, sadržajji osrednji, a reakcije u javnosti očekivano nezadovoljavajuće. Kad visoko ocjenjujem istraživačke metode, ne oslanjam se ni samo na činjenicu da je projekt dobio europska sredstva, što znači da su njegove znanstvene metode bile podvrgnute rigoroznim EU recenzijama, a ni na činjenicu da istraživački tim pripada vrhu naše znanosti. Na umu imam u prvom redu anonimnost, internet i veličinu uzorka. Baš ono što je izazvalo najviše akademskih kritika: navodno, anonimnost rezultate čini nevjerodostojnima, on-line anketiranje ne pruža stroge istraživačke uvjete, a internet ne dopušta da se sa sigurnošću utvrdi čak ni broj anketiranih. Ali bez anonimnosti nijedna anketa o negativnim pojavama ne bi bila moguća. A samo internet omogućuje da se u razumnom vremenu po niskoj cijeni dođe do golemog broja ispitanika, što ovu vrstu anketiranja čini bitno nadmoćnijim od svakog “terenskog” rada. Pogotovo kad je riječ o miniranom terenu.

Sadržaj i rezultati osrednji

Ocjena rezultata istraživanja proizlazi iz ocjena njegova sadržaja. Rezultati se doimaju užasnim: 40 posto anketiranih izloženo je seksualnom zlostavljanju i uznemiravanju, trećina zaposlenika zna za slučajeve plagijata, većina studenata prepisuje ili tolerira prepisivanje, devet posto zaposlenih tvrdi da im je mito nudeno, tri posto studenata se tuži da su mito tražili profesori, 20 posto njih morali su kupovati knjige ispitivača... No ja sam predugo po sveučilištima a da bih se dao navući. Naime, ovakva slika je predobra da bi bila istinita. Ne govorim o visini postotaka, nego o vrsti problema. Magle “seksualnog uznemiravanja” izvršno kriju prave probleme. Plagijati su bili problem dok nisu smišljeni programi pretraživanja. Prepisivanje sadrži značajnu stavku solidarnosti. Kad bi glavni problem bio prodavanje ispita, riješila bi ga policija. Ali o pravim problemima se šuti. To su: sustav običajnog prava znanstveno nastavnog napredovanja, razmjena usluga unutar akademske zajednice i u interakciji s politikom i biznisom, niska kvaliteta prosjeka znanstveno-nastavne produkcije i položaj znanstveno-nastavne zajednice u društvu. Ovo istraživanje stoga se sadržajno ne doima dovoljno ozbiljnim. A oni akademski autoriteti koji, protivno zdravom razumu, i dalje bezobrazno tvrde da su pravi problemi plagijati i prodaja ispita, prave probleme skrivaju, prebacujući odgovornost na pravno dvojbeni etički povjerenstva i na USKOK.

Kultura tajnosti protiv čestitosti

Je li korupcija u akademskoj zajednici viša ili niža od društvenog prosjeka? Naravno, viša. Ali to NIJE problem. Prvo, jer u jednoj tako zatvorenoj društvenoj grupi drugačije ne može ni biti. Drugo, jer je u akademskoj eliti i čestitost viša od društvenog prosječne. Najveći problem nije što o besprizornima u akademskoj zajednici znamo malo. Najveći problem je što javnost o natprosječno čestitom dijelu naše akademske elite ne zna ništa. Razlog je kultura tajnosti koju akademska zajednica njeguje vrlo pažljivo. U temelju te kulture je – da se poslužim izvršnom sintagmom Matka Marušića – “ravnoteža niske vrijednosti”. Kultura tajnosti je za čestite bić, za senzacionalističke medije poslovni partner, a za lopovsku manjinu “sigurna kuća”.

Svečana promocija doktora medicine održana je u srijedu 17. listopada 2012. u velikoj predavaonici nove zgrade Medicinskog fakulteta u Splitu. Promotori su bili prof. dr. sc. Dragan Ljutić, dekan, prof. dr. sc. Zoran Đogaš, prodekan za nastavu i studentska pitanja, te prof. dr. sc. Dolores Biočina Lukenda, prodekanica za dentalnu medicinu.

PROMOVIRANI SU: Antonela Bagarić, Željana Matutinović, Karolina Balajić, Nina Medić, Tina Bečić, Antonio Meštović, Katija Bešić, Barbara Mikulandra Jerković, Ines Bilokapić, Ivan Mizdrak, Viktor Blaslov, Marija Odak, Ivana Bogdan, Zdravko Odak, Ivona Božić, Ivna Olić, Vera Bulajić, Željka Pandža, Maria Bulaš, Tihana Parat, Ana Buljan, Ana Pelivan, Danijela Čavar, Maja Rožić, Silvana Dilber, Jelena Rubić, Svjetlana Došenović, Branka Runtić, Zrinka Džaja, Edit Runjić, Anđela Gašpar, Anita Šalov, Andrea Grga, Darija-Marija Šarčević, Dino Ilak, Lenko Šarić, Zdravka Iličić, Ana Šarić, Antonia Jeličić, Helena Šušnjar, Milka Jerić, Emanuel Tatković, Ivan Jerković, Ivo Visković, Kristian Jerković, Marica Vladilo, Ante Jurčević, Ivana Vlastelica, Svjetlana Karabuva, Pavle Vrebalov Cindro, Arno Kirn, Ivona Vrkić, Mišo Krstičević, Antonija Zindović, Kristina Malvić, Ivan Žaja, Iris Mašković, Maja Ževrnja.

universitas ♦ list Sveučilišta u Splitu ♦ **urednički kolegij** ♦ Petar Bačić ♦ Darija Bralić ♦ Tomislav Čizmić-Marović ♦ Irena Drmić-Hofman ♦ Toni Gamulin ♦ Jure Jerić ♦ Suzana Kačić - Bartulović ♦ Snježana Knezić ♦ Lena Malešević-Perović ♦ Ante Mihovilović ♦ Jelena Mrkonjić ♦ Sandro Nižetić ♦ Ivan Perkov (Zagreb) ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Petra Šimundić ♦ Ivan Romić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Stipe Vudrag ♦ Antonija Žaja ♦ **fotografije** ♦ cropix ♦ **art direktor** ♦ Žarko Tičinović ♦ **glavni urednik** Duško Čizmić Marović ♦ **izdavač** ♦ Sveučilište u Splitu ♦ **za izdavača** ♦ prof. dr. sc. Ivan Pavić, rektor ♦ **adresa redakcije** ♦ Livanjska 5/IV. ♦ tel. 021/558 263 ♦ fax 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/universitas

sveučilišni život

Četvero umjetnika
u Sveučilišnoj knjižnici

Petar Tuškan (Zagreb, Hrvatska) BONUS IZLOŽBA

Brane Sever (Ljubljana, Slovenija)

Sveučilište u Splitu, Sveučilišna knjižnica
Galerija Brešan Split

podijelile s nama radost druženja
uz otvaranje ovogodišnjeg ciklusa izložbi

Svako na svojoj strani

Split, 30. 10. (utorak) 2012. u 19 sati

Galerija Sveučilišne knjižnice Split, Rudera Boškovića 31

Jelke Flis (Ljubljana, Slovenija)

Ivan Obsieger (Lučko, Hrvatska) BONUS IZLOŽBA

Sveučilište u Splitu i Galerija Brešan Split organizirali su u Galeriji Sveučilišne knjižnice prvu izložbu jesenskog ciklusa „Svako na svojoj strani“. Izložba, postavljena na oba kata sjevernog tornja Knjižnice, otvorena je od 30. listopada do 14. studenog 2012. Igor Brešan je u ulozi domaćina publici predstavio radove četvero umjetnika: Jelke Flis i Brane Severa iz Ljubljane, te Petra Tuškana iz Zagreba i Ivana Obsiegera iz Lučkog.

Predstavljanje doktorskih
studija KTF-a

Udruga bivših studenata i prijatelja Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (AMACTFS) organizirala je predstavljanje posljediplomskih doktorskih studija Kemijsko-tehnološkog fakulteta - "Kemijsko inženjerstvo u razvoju materijala i zaštiti okoliša" i "Kemija mediteranskog okoliša". Prezentacije su 26. listopada održale voditeljice doktorskih studija: profesorica dr. sc. Jelica Zelić, i docentica dr. sc. Marija Bralić.

Studenti FGAG-a pobijedili na
"CEMEX Student 2012" natječaju

Tim s Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu (studenti Josip Čarija i Marko Glavinić, predvođeni asistentom Goranom Baloevićem) odnio je pobjedu na natječaju "CEMEX Student 2012". Sudjelovala su četiri tima, sa svakog od građevinskih fakulteta u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Svaki tim se sastojao od dva studenta, isključivo diplomskog studija građevinarstva, i mentora koji je morao biti djelatnik fakulteta. Za osvojeno prvo mjesto dobili su nagradu - stručno putovanje u CEMEX-ov istraživački centar u Biel u Švicarskoj u trajanju od tjedan dana.

Stipendije za studij na
Central European University

Institut za razvoj obrazovanja, ovlašten predstavnik Central European University (CEU) za Hrvatsku, objavljuje da je raspisan natječaj za upis i stipendije na CEU-u za akademsku godinu 2013./2014. CEU pruža financijsku potporu za studij većini upisanih studenata kroz fond stipendiranja u ukupnoj vrijednosti od 27 milijuna eura. Ove godine 30 hrvatskih studenata primljeno je na studij na CEU, a od 2001. godine na CEU-u je studiralo preko 250 hrvatskih studenata, čime hrvatski studenti čine šestu najveću skupinu studenata na CEU.

Central European University (CEU) je sveučilište za diplomsko (Master) i poslijediplomsko (PhD) obrazovanje iz područja društvenih i humanističkih znanosti te zaštite okoliša i matematike koje izvodi međunarodno priznate studijske programe na engleskom jeziku. Na CEU-u studira više od 1400 studenata iz preko 100 zemalja svijeta, što studijsko iskustvo čini izrazito međunarodnim. CEU svake godine dodjeljuje stipendije svojim studentima u ukupnoj vrijednosti od 27 milijuna eura, uz dodatnih 240 tisuća eura dodatne potpore u svrhu usavršavanja, putovanja ili istraživanja. Diplomski studenti prilikom prijave natječu se za jednu od 542 dostupne stipendije, a doktorandi za 213 stipendija. Glavni rok za prijavu za akademsku godinu 2013./2014. za većinu studijskih programa na CEU-u je 24. siječnja 2013., dok je rok za prijave za Erasmus Mundus stipendije na CEU-u 3. siječnja 2013. Dodatne informacije o CEU mogu se naći na www.iro.hr. (A.M.)

Međunarodni sajam
obrazovanja u Splitu

Najbolje svjetske škole jezika, sveučilišta i organizacije kulturne razmjene predstavile su svoje programe na 2. Međunarodnom sajmu obrazovanja, koji se po prvi puta organizirao u Splitu, 2. studenoga u hotelu "Atrium", na kojem su studenti imali priliku upoznati predstavnike prestižnih obrazovnih institucija iz inozemstva, osigurati nastavak školovanja, stipendiju ili plaćenu praksu u inozemstvu. Neke od institucija na sajmu: Le Cordon Bleu Paris; London School of Business and Finance; Hult International Business School; European University; Niagara College Canada; American International School in Slazburg; Emerald Cultural Institute Ireland; Edmonds College Seattle; Work & Travel USA/Work & Travel Canada/Teach & Travel China; Internship USA/Canada/China...

Innovation Hub –
uspješno pokretanje
poslovnog pothvata

ured za
transfer
tehnologije

Student ste ili mladi znanstvenik? Želite svoj kreativni potencijal i intelekt isprobati u poslovnom svijetu? Prijavite se i sudjelujte u Split Innovation Hub Experimentu koji organizira Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu (UTT) uz potporu Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država i Europske poduzetničke mreže (EEN). Od 7. 11. do 9. 11. pripremili smo za vas niz radionica kojima je cilj pokrenuti kreativno i inovativno razmišljanje te prepoznati prave poslovne prilike. Na radionicama imate priliku poslušati i upoznati predstavnike uspješnih i inovativnih tvrtki, a za registraciju je potrebno ispuniti upitnik na internetskoj stranici <http://goo.gl/x56Ni>. Program se nalazi na stranici <http://utt.unist.hr/hr/sihe/program>.

Sudjelovanje za sve dane radionica nije obvezno i prijaviti se može za pojedini dan.

Program

Pridružite nam se i iskoristite priliku da poslušate i upoznate nekolicinu izrazito zanimljivih imena hrvatske start-up scene. Pratite nas i na Facebooku, a za sva pitanja slobodno nam se obratite na email info@utt.unist.hr. Lokacija: sjeverna zgrada nove Sveučilište knjižnice, R. Boškovića 31, 2. kat.

Srijeda, 7. 11. 2012., 11 - 17 sati
(stanka za ručak: 13.30 - 14.30)

Radionica: Stvaranje ideja i izrada poslovnog modela.
Cilj radionice je kombinacijom teorije i prakse pokrenuti

mlade ljude na kreativno i inovativno razmišljanje i naučiti ih kako prepoznati poslovne prilike. Na edukaciji će biti prezentirane najnovije spoznaje o poslovnim modelima, postupcima inoviranja postojećih i stvaranja novih poslovnih modela te primjeri iz hrvatske poslovne prakse. Pridružite nam se i pokrenite svoj poduzetnički duh!

Četvrtak, 8. 11. 2012., 11 - 17 sati
(stanka za ručak: 13.30 - 14.30)

Testiranje i dokazivanje ideja s iskusnim mladim poduzetnicima.

• Mateo Perak, Profico
• Mario Frančesević, SeekandHit
• Frane Borožan, Accele-ratio

Prilike i procesi financiranja projekata. Priprema uspješnog "pitcha". Primjeri i iskustva. Networking.

• Saša Cvetojević, CRANE
• Berislav Lopac, Ini.hr
• Mirna Marović, ventureXchange
• Marina Kozlik Mercatelli, AREA Science Park - Innovation Factory

Petak, 9. 11. 2012., 11 - 17 sati
(stanka za ručak: 13.30 - 14.30)

Završno događanje. Prezentacija projekata.

• Bojan Pečnik, Tehnološko-inovacijski centar Međimurje i Hipersfera
• Hrvoje Bujas, Crno Jaje, CISEX
• Stephen Taylor, CEO, AREA Science Park - Innovation Factory (U.T.)

Bioetički pogled
na budućnost
poljoprivrede u Europi

Bioethicists in Central Europe

Udruga bioetičara u Srednjoj Europi
(Association of Bioethicists in Central Europe – BCE)

i suorganizatori

Centar za bioetiku FTI DI i Hrvatsko bioetičko društvo
organiziraju međunarodnu konferenciju

Bioetički pogled na budućnost poljoprivrede u Europi

u Zagrebu, 20. listopada 2012.
Nadbiskupijski pastoralni institut, Kaptol 29a, dvorana »Vijenac«

PROGRAM

Otvoreње

09.00-09.05 doc. dr. sc. **Katica Knezović**, članica predsjedništva BCE-a

09.05-09.10 prof. dr. sc. **Sigrid Müller**, predsjednica BCE-a, dekanica Katoličkoga teološkog fakulteta Sveučilišta u Beču

09.10-09.20 mons. prof. dr. sc. **Valentin Pozaić**, pomoćni biskup zagrebački, ravnatelj Centra za bioetiku FTI DI, Filozofski fakultet Družbe Isusove, Hrvatski studij Sveučilišta u Zagrebu

09.20-09.30 prof. dr. sc. **Amir Muzur**, predsjednik Hrvatskoga bioetičkog društva, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

I. Bioetička promišljanja uz poljoprivrednu praksu u suvremenoj Europi

09.30-09.40 moderatorica: doc. dr. sc. **Katica Knezović**, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

09.40-10.10 prof. em. dr. sc. **Günter Virt**, Katolički teološki fakultet Sveučilišta u Beču

Preporuke europske savjetodavne etičke skupine glede novih tehnologija u poljoprivredi

10.10-10.40 prof. dr. sc. **Ante Čović**, Katedra za etiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Utemeljenje integrativne bioetike – biotički suverenitet kao model utemeljenja odgovornosti prema ne-ljudskoj prirodi

10.40 Stanka za kavu

II. Slučajevi bioetičkih izazova čovjekova odnosa prema prirodi

11.00-11.15 moderator: prof. dr. sc. **Tomislav Matulić**, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

11.15-11.30 prof. dr. sc. **Tajana Krička**, dekanica Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Poljoprivreda u RH nekada i danas te njezin utjecaj na proizvodnju biomase i biogoriva

11.30-11.45 prof. dr. sc. **Valerije Vrčec**, Institut za organsku kemiju, Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Kemijaska sudbina pesticida i lijekova u okolišu. Ekološka cijena prehrane i zdravlja

11.45-12.00 doc. dr. sc. **Katica Knezović**, Katedra za filozofiju i sociologiju Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Bioetička upitnost GMO-a u europskoj poljoprivredi

12.00-12.30 Razprava

12.30 Završala

U Zagrebu se prošlog mjeseca u organizaciji Udruge bioetičara u Srednjoj Europi (Association of Bioethicists in Central Europe, BCE), u suradnji s Centrom za bioetiku Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove i Hrvatskim bioetičkim društvom, održala međunarodna konferencija „Bioetički pogled na budućnost poljoprivrede u Europi“. Na konferenciji koja već tradicionalno jednom godišnje okuplja stotine sudionika iz cijele Europe sudjelovali su istaknuti hrvatski bioetičari, prof. dr. sc. Amir Muzur, predsjednik Hrvatskoga bioetičkog društva, ravnatelj Centra za bioetiku msgr. Valentin Pozaić, prof. dr. sc. Ante Čović, nositelj niza bioetičkih projekata, i prof. dr. sc. Tomislav Matulić, autor brojnih knjiga iz bioetike. Na konferenciji su se našli i ugledni gosti iz inozemstva. Izdajamo dekanicu Katoličkoga teološkog fakulteta Sveučilišta u Beču, prof. dr. Sigrid Müller koja je pozdravila interdisciplinarni karakter konferencije i isti takav duh bioetičara. S istog fakulteta na konferenciju je stigao prof. em. dr. Günter Virt, koji je iskoristio prigodu da predstavi preporuke europske savjetodavne etičke skupine glede novih teh-

nologija u poljoprivredi. Kakvo je stanje u poljoprivredi u našoj zemlji rezimirala je dekanica Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. Tajana Krička, analizirajući i njezin utjecaj na proizvodnju biomase i biogoriva. Prof. dr. Valerije Vrčec s Instituta za organsku kemiju Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu govorio je o kemijskoj sudbini pesticida i lijekova u okolišu, a dr. Katica Knezović, članica Predsjedništva BCE-a, svratila je pozornost sudionika na bioetičku upitnost GMO-a u europskoj poljoprivredi. Prof. Čović izlagao je rad o biotičkom suverenitetu kao modelu utemeljenja odgovornosti prema ne-ljudskoj prirodi, a inovativni hrvatski koncept integrativne bioetike prisutnima je približio prof. Muzur. Po tom konceptu odgovor na ova pitanja i izazove moguće je riješiti jedino u dijalogu raznih znanosti međusobno, ali i znanosti s umjetnošću i kulturom, religijama ili medijima. Mada se govorilo o budućnosti agrarne industrije, implicitno, kao i uvijek kada su u tijeku bioetička okupljanja, mislilo se na budućnost čovjeka.

ANA JELIČIĆ

Učinkovitost i očuvanje okoliša

RAZGOVARALA
PETRA ŠIMUNDIĆ

Na petoj javnoj tribini "Klimatske promjene, zaštita okoliša, obnovljiva energija: što nam donosi članstvo u EU" održanoj 18. listopada u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu, gostovao je dr. sc. Goran Granić, ravnatelj Energetskog instituta "Hrvoje Požar" i potpredsjednik Vlade u mandatu Ivice Račana. Granić je održao predavanje na temu "Kako odrediti državnu politiku energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije", a tom smo prilikom s njim razgovarali za Universitas.

Kako opisujete sadašnje energetske stanje u RH i gdje vidite budućnost razvoja energije u RH?

Kratko i jasno, energetika je u lošem stanju. To je stanje rezultanta ukupnog stanja u Hrvatskoj jer energetika pamti sve što je loše napravljeno i što se repro-

Energetska učinkovitost je hrvatski prioritet, jer smanjuje potrebe za energijom pa je dovoljna manja proizvodnja koju mogu nositi domaće tvrtke

ducira dugi niz godina. To se stanje može mijenjati, ali naravno, ne preko noći. Promjena može biti i generator razvoja cijele države. Cilj je ostvariti učinkovito gospodarstvo i energetiku temeljenu na znanju i novim tehnologijama, čvrsto integriranu u gospodarski razvoj i razvoj znanosti.

Kako ocjenjujete hrvatsku strategiju energetskega razvoja?

Važeća energetska strategija je nepotrebnosti jer nije razriješila niti jedan problem razvoja energetike. To se vidjelo kod njezine izrade, to se vidi i danas kod njezine primjene. Iz sadašnje situacije se najjednostavnije može izaći izradom strateškog dokumenta do 2050. godine u kojem bi se dala vizija razvoja energetike, gospodarstva i

znanosti u svjetlu ciljeva politike EU-a u očuvanju klime.

Na predavanju ste postavili tezu energetske efikasnosti vs. obnovljivih izvora energije. Gdje mislite da je veća šansa hrvatske i njezina gospodarstva?

S ograničenim finansijskim sredstvima važno je optimizirati mjere. Energetska učinkovitost je prioritet iz najmanje dva razloga: reducira potrebe energije pa je potrebna manja proizvodnja, a sve je moguće izvesti s domaćim tvrtkama pa ima i značajniji utjecaj na stvaranje dodatne vrijednosti u hrvatskom gospodarstvu.

Je li realno očekivati da RH do 2020. postigne postotak od 20% energije iz obnovljivih izvora i kako će ta direk-

tiva utjecati na gospodarstvo RH?

To je moguće, ali je pitanje treba li Hrvatska to postići u kratkom vremenu i u situaciji kada bi to značilo uvoz opreme i uređaja. Važno je pronaći način da u tom projektu sudjeluje što više domaćih opreme, uređaja i usluga. To je važniji cilj nego zadovoljiti 20% obnovljivih izvora u cijelosti.

Mislite li da su RH i relevantna ministarstva spremna pripremiti velike energetske projekte za financiranje iz EU strukturalnih i kohezijskih fondova?

Hrvatska ima problem sa implementacijom ideja i projekata. Ako je suditi po dosadašnjoj praksi, vjerojatnost je mala, ali treba mijenjati praksu i sve voditi kao organizirani pro-

jekt s ciljem. **Zašto u Hrvatskoj nema sigurne subvencije za energiju iz obnovljivih izvora?**

Hrvatska izgrađuje sustav potpore kakav ima većina europskih zemalja. On je u ovoj fazi neizbježan, ali ima ograničene domete i očekujem da će se u sljedećih 5 do 6 godina mijenjati s uvođenjem više tržišnih elemenata. Hrvatska ima zakonodavni okvir kao i ostale europske zemlje. Glavni problem je u sporij administraciji, ali to nije samo problem obnovljivih izvora nego svih projekata u Hrvatskoj.

Kako će se RH postaviti prema Kyoto Protokolu i na koji način može zadovoljiti postavljene ciljeve Protokola?

Kyoto protokol je na određeni način prošlost te svu energiju treba fokusirati na ciljeve koje proizlaze iz članstva u EU do 2020., odnosno 2050. godine. Kako će Hrvatska u daljnjim pregovorima sudjelovati kao članica EU-a, prioritet su ob-

veze unutar EU-a. Prema dosadašnjim planovima i ciljevima vidljivo je da EU prednjači u politici očuvanja klime, pa se mogu očekivati veće obveze nego kod drugih zemalja iz međunarodne zajednice.

Cijeli svijet postavlja očuvanje klime kao glavni prioritet. Kako će zahtjevi očuvanja klime utjecati na hrvatsku energetske budućnost?

Ciljevi očuvanja klime bitno će mijenjati energetske budućnost pa se, na temelju dosadašnjih znanstvenih istraživanja s velikom sigurnošću može očekivati da će energetika 2050. godine biti potpuno različita od energetike s kraja 20. i početka 21. stoljeća. To se odnosi na cijeli tehnološki proces od proizvodnje do potrošnje energije, a električna energija će biti sve više zatupljena i u strukturi opskrbe. Prioriteti su energetska učinkovitost, obnovljivi izvori, izdvajanje i skladištenje CO₂, promet bez fosilnih goriva itd.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FAKULTET GRAĐEVINARSTVA,
ARHITEKTURE I GEODEZIJE
raspisuje
NATJEČAJ
za izbor
-jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor i odgovarajuće radno mjesto za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo, znanstvena grana Nosive konstrukcije
-jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje docent, izvanredni profesor ili redoviti profesor i odgovarajuće radno mjesto za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo, znanstvena grana Geotehnika
-jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo
-jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za znanstveno područje Prirodne znanosti, znanstveno polje Matematika, znanstvena grana Geometrija i topologija (vanjska suradnja)
Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola. Prijave se podnose tajništvu Fakulteta osobno ili poštom u roku od 8 dana od dana objave natječaja, na adresu: Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, Ulica Matice hrvatske 15, s naznakom - za natječaj-. Pristupnici su dužni ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 63/11), a uz prijavu natječaj treba u dva primjerka priložiti: životopis (svi), presliku diplome (svi), presliku domovnice (svi), opis nastavne i stručne djelatnosti (točke 1., 2. i 3.), popis znanstvenih i stručnih radova (točke 1., 2. i 3.), prijepis ocjena (točka 4.). Osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se kandidatima prijavljenim na natječaj.
Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Prestižno priznanje prof. Stipanu Jankoviću

Prof. dr. sc. Stipan Janković, profesor Medicinskog fakulteta u Splitu, dobitnik je Europskog certifikata neuroradiologa (European Certificate of Neuroradiology), čime je uvršten među uski krug najeminentnijih i najuglednijih europskih neuroradiologa. Odlukom Europskog društva za neuroradiologiju (ESNR) prof. Stipan Janković svrstan je među stotinjak europskih radiologa koji zadovoljavaju sve kriterije ultimativne izvrsnosti u području medicinskog djelovanja kojim se bave. Prof. dr. sc. Janković je prošao europsku edukaciju pri europskoj školi neuroradiologije 80-ih godina prošlog stoljeća, i to u najprestižnijim europskim centrima za radiologiju – Lundu, Frankfurtu, Wirzburgu i Milanu. Zahvaljujući tomu, ali i objavljujući stručne i znanstvene radove u relevantnim europskim i svjetskim časopisima, primljen je u punopravno članstvo Europskog društva neuroradiologa 1996. godine. Već je dugi niz godina nacionalni delegat Republike Hrvatske u Skupštini Europskog Društva, te je predsjedavajući član Povjerenstva za subspecialističke ispite iz neuroradiologije Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske. Janković je do sada objavio na desetke stručno-znanstvenih radova iz područja radiologije i neuroradiologije u međunarodno indeksiranim publikacijama (primarno u onima indeksiranim u Current Contentsu). Do sada je, kao autor, urednik ili koautor, objavio 23 knjige, udžbenika i monografije. Autor je više od 250 naslova i više desetaka nastavnih tekstova za sve razine medicinske edukacije. Bio je dekan Medicinskog fakulteta u Splitu u dvama mandatima, a sada je Pročelnik sveučilišnog Odjela za zdravstvene studije Sveučilišta u Splitu. Dugogodišnji je pročelnik Zavoda za radiologiju Kliničkoga bolničkog centra Split. Također, član je Nacionalnog zdravstvenog vijeća Republike Hrvatske, Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje te Nacionalnog povjerenstva za specijalističko usavršavanje doktora medicine u Hrvatskoj.

ANTE MIHOVILOVIĆ

sveučilišni život

KOI 2012.

Operacijska istraživanja su vrlo izazovno područje znanosti sa širokim spektrom primjene u gospodarskoj praksi, jer pomažu planirati i organizirati poslovne procese na najuspješniji mogući način

Piše:
PROF. DR. SNJEŽANA PIVAC *

U organizaciji Hrvatskog društva za operacijska istraživanja (HDOI) i Ekonomskog fakulteta u Splitu, od 26. do 28. rujna održana je 14. međunarodna konferencija iz operacijskih istraživanja, KOI 2012. Predsjednik HDOI prof. dr. Zoran Babić i članovi Organizacijskog odbora s Ekonomskog fakulteta, ovu su međunarodnu konferenciju organizirali u Trogiru, a pokrovitelji su bili Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske i Sveučilište u Splitu.

Hrvatsko društvo za operacijska istraživanja jedino je znanstveno društvo u Hrvatskoj specijalizirano za operacijska istraživanja. Operacijska istraživanja su interdisciplinarna znanstvena grana

primijenjene matematike, koja pomoću metoda matematičkog modeliranja, statistike i različitih algoritama postiže optimalno ili približno optimalno rješenje složenih gospodarskih problema. Široka primjena ovih metoda ogleda se u ekonomskim analizama, kako na razini poduzeća, tako i na regionalnoj i makroekonomskoj razini. Operacijska istraživanja kao vrlo izazovno područje znanosti imaju široki spektar primjene u gospodarskoj praksi gdje pomažu planirati i organizirati poslovne procese na što je moguće efikasniji način.

Najnovija postignuća u operacijskim istraživanjima

Metode operacijskih istraživanja koriste se veoma široko u problemima financijskog planiranja, upravljanju prihodima i rizicima, izboru investicijskih projekata i odobra-

vanju kredita. Značajna primjena metoda operacijskih istraživanja provodi se i u javnom sektoru (energetska politika, zdravstvena zaštita, planiranje vodnih resursa, urbanističko planiranje).

Konferencija iz operacijskih istraživanja se održava svako dvije godine naizmjenično s konferencijom koju u Sloveniji organizira Slovenian Society Informatika (SDI). Krovne organizacije HDOI su na regionalnoj razini The Association of European Operational Research Societies (EURO) i na svjetskoj razini The International Federation of Operational Research Societies (IFORS).

Na konferenciji KOI 2012 svoje radove je prijavilo 139 autora i koautora iz 15 različitih zemalja. Bilo je 76 registriranih sudionika i prezentiran je 61 rad. Cilj konferencije je upoznati sve zainteresirane

znanstvenike s novim postignućima i primjenama operacijskih istraživanja, kao i razmjena iskustava s međunarodnim ekspertima u područjima od zajedničkog interesa.

Studenti rame uz rame sa svjetskim stručnjacima

Pozvani predavači bili su redom eminentni svjetski stručnjaci iz operacijskih istraživanja: prof. dr. Ozren Despić, Aston Business School, Aston University, Birmingham, Velika Britanija; prof. dr. Samo Drobne, Faculty of Civil and Geodetic Engineer-

ing, University of Ljubljana, Slovenija; prof. dr. Jan Joachim Rückmann, University of Birmingham, Velika Britanija; prof. dr. Darko Skorin-Kapov, Adelphi University Long Island, New York, USA; prof. dr. El-Ghazali Talbi, LILLE 1 University - Science and Technology, Lille, Francuska.

Uz prof. dr. Luku Neralića s Katedre za matematiku Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, koji je kao predsjednik Programskog odbora dao veliki doprinos održavanju konferencije, posebna je čast spomenuti hrvatsku matematičku dijasporu dr. sc. Jadranku

Skorin-Kapov (Stony Brook University, USA) i dr. sc. Gorana Lešaju (Georgia Southern University, USA). Uz međunarodne i domaće znanstvenike na konferenciji su sudjelovali i studenti koji su, potaknuti od svojih mentora, veoma uspješno prezentirali svoje znanstvene radove.

Nakon završetka konferencije na temelju odabranih radova objavljuje se znanstveni časopis Croatian Operational Research Review (CRORR) koji je citiran u relevantnim svjetskim bazama podataka.

***Predsjednica Organizacijskog odbora KOI 2012.**

Nastupna predavanja novih nastavnika na Sveučilištu u Splitu

Dr. sc. Tomislav Franić 29. je listopada 2012. održao javno nastupno predavanje pod naslovom „Adolescencija – društveni ili biološki izazov“ na Medicinskom fakultetu u Splitu, a u povodu svog izbora u znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje Biomedicine i zdravstva, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Psihijatrija.

Dr. sc. Ivana Mudnić 31. je listopada 2012. održala javno nastupno predavanje pod naslovom „Ljekovi u trudnoći u dojenju“ na Medicinskom fakultetu u Splitu, a u povodu svog izbora u znanstveno-nastavno zvanje docentice za znanstveno područje Biomedicine i zdravstva, polje Temeljne medicinske znanosti, grana Farmakologija.

Dr. sc. Marija Buzuka 31. je listopada 2012. održala javno nastupno predavanje pod naslovom „Molekulske sile i interakcije“ na Kemijsko-tehnološkom fakultetu u Splitu, a u povodu svog izbora u znanstveno-nastavno zvanje docentice za znanstveno područje Prirodnih znanosti, znanstveno polje Kemije.

Angelina Gašpar, prof, 31. je listopada 2012. održala javno nastupno predavanje pod naslovom „Equivalence in translation“ na Filozofskom fakultetu u Splitu, a u povodu svog izbora u naslovno nastavno zvanje predavačice za znanstveno područje Humanističkih znanosti, polje Filologija, grana Anglistika.

Četiri nova profesora emeritusa na Sveučilištu u Splitu

Na posljednjoj Sjednici Senata Sveučilišta u Splitu, u zvanje *professora emeritusa* izabrana su četiri profesora Splitskog sveučilišta: prof. dr. sc. Ognjen Bonacci, prof. dr. sc. Nikola Rožić, prof. dr. sc. Ivan Jadras te prof. dr. sc. Ante Munitić.

Prof. dr. sc. **Ognjen Bonacci** jedan je od vodećih svjetskih stručnjaka iz područja hidrologije krša. Utemeljio je interdisciplinarni predmet – ekohidrologiju. Posebno važan doprinos dao je u prezentiranju hrvatskih krških fenomena svjetskoj znanstvenoj zajednici.

Nikola Rožić je suosnivač i predsjednik Udruge za komunikacijske i informacijske tehnologije. Glavni i odgovorni je urednik časopisa „Journal of Communications Software and Systems“. Kao voditelj niza projekata

pridonio je reputaciji Sveučilišta u Splitu kroz međunarodna znanstvena istraživanja.

Prof. dr. sc. Ivan Jadras je u nas prvi uveo i razvio nekoliko znanstvenih disciplina posebice ihtioloških. Vodio je i recenzirao niz znanstvenih projekata, mentor mnogih diplomskih magistarskih i doktorskih radova. Za svoj je rad dobio mnoga visoka gradska, državna i medijska priznanja i odlikovanja.

Prof. dr. sc. Ante Munitić ostvario je međunarodno priznatu znanstvenu i nastavnu reputaciju. Ima izuzetne zasluge za razvoj i promicanje Sveučilišta u Splitu te Pomorskog fakulteta na kome je dekansku dužnost obavljao u pet mandata. Posebno se istaknuo pri dizajniranju novih nastavnih izvedbenih programa za nova studentska usmjerenja.

Festival znanosti u Sinju

U Sinju je od 21. do 25. listopada održan 3. festival znanosti. Na otvaranju, prisutnima se obratio rektor prof. dr. sc. Ivan Pavić, čestitavši organizatorima, pri čemu je podsjetio da je Sveučilište u Splitu studentu fizike Mati Jagnjiću, članu Organizacijskog odbora, dodijelilo posebnu nagradu. Za vrijeme trajanja Festivala, Sinjani i njihovi gosti imali su priliku slušati predavanja mnogih uglednih znanstvenika – Daniela Denegrija, jednog od vodećih stručnjaka u CERN-u, Miroslava Radmana, svjetski priznatog člana Francuske akademije znanosti i umjetnosti, Đurđice Ugarković i Slobodana Vukičevića, članova najuglednije Europske asocijacije European

Molecular Biology Organization čija su istraživanja pronijela hrvatsku znanost na svjetskoj razini, a profesor Vukičević dobitnik je najvećeg projekta Europske komisije vrijednog 6 milijuna eura. Na festivalu je sudjelovao i jedan od najperspektivnijih mladih znanstvenika u Hrvatskoj Tomislav Do-

mazet – Lošo, dobitnik brojnih nagrada, akademik Vladimir Paar po čijim su knjigama fiziku učile brojne generacije, Slobodan Danko Bosanac, predsjednik Center for Inquiry (CFI) za Hrvatsku, prestižne svjetske organizacije za promociju kritičkog mišljenja i drugi ugledni sudionici.

FRANKA BABIĆ

Potvrđeni redoviti profesori

Dr. sc. Dinko Mirić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora (prvi izbor) za umjetničko područje, polje Glazbene umjetnosti, grana Reprodukcijska glazba – sviranje.

Prof. Olga Cinkoburova izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora (prvi izbor) za umjetničko područje, polje Glazbene umjetnosti, grana Reprodukcijska glazba – sviranje.

Dr. sc. Stanko Geić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora (prvi izbor) za znanstveno područje društvene znanosti, znanstveno polje Ekonomija, znanstvena grana Trgovina i turizam na Ekonomskom fakultetu u Splitu.

Dr. sc. Vesna Barić Punda izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice (trajno zvanje) u području društvenih znanosti, polje Prava, za znanstvenu granu Međunarodno pravo, za nastavni predmet Međunarodno javno pravo.

Oceanusovih 11

Piše:
IVANA BUŠELIĆ

U jednom od četiri projekta udruge Oceanus financiranih od strane Studentskog zbora, učenici 4. razreda osnovnih škola u Splitu su uživali slušajući o životu u moru i važnosti očuvanja okoliša kroz niz predavanja pod vodstvom Nestije Juretić, dok je unutar drugog David Udovičić izradio vodič za identifikaciju morskih psi na. Preostala dva projekta su se bavila znanstvenim istraživanjima na školjkašima, a rezultati istraživanja su prezentirani posterima na 11. hrvatskom biološkom kongresu, održanom u Šibeniku proteklog mjeseca.

Početak izazovnog znanstvenog putovanja

Pod vodstvom Ivane Jurčić i značajne stručne podrške prof. dr. sc. Melite Peharde Uljević i prof. dr. sc. Sanje Matić Skoko s Instituta za ocea-

nografiju i ribarstvo u Splitu, provedeno je sklerokronološko istraživanje školjkaša *Glycymeris bimaculata*. Sklerokronologija je disciplina koja proučava fizičke i kemijske varijacije u postupno rastućim tvrdim strukturama organizama, te ih smješta u vremenski kontekst u kojem su nastale.

Poznati primjeri uključuju dnevno formirane prstenove na skeletnim strukturama koraljnih grebena ili godišnje formirane prstenove ljuštura mekušaca. Analogna je dendrokronologiji, disciplini koja proučava godišnje priraste drveća, te jednako tako pokušava donijeti zaključke o značajkama životne povijesti organizama, kao i rekonstruirati zapis o okolišnim i klimatskim promjenama kroz prostor i vrijeme.

Dosadašnja sklerokronološka istraživanja su se uglavnom temeljila na području sjevernog Atlantika, a ovo je jedno od prvih na području

Sredozemnog mora, te predstavlja početak jednog izazovnog znanstvenog putovanja.

Komercijalna važnost kamenice

Projekt koji je obuhvatio istraživanje genetičke raznolikosti kamenica na području Jadranskog mora vodila je Ivana Bušelić, uz stručno vodstvo znanstvene novakinje s Instituta za oceanografiju i ribarstvo Tanje Bubić Segvić i prof. dr. sc. Melite Peharde Uljević.

Kamenica, kao jedan od komercijalno najvažnijih vrsta školjkaša, ima značajnu ulogu koja prelazi okvire bioloških istraživanja. Spoznaje do kojih se dođe znanstvenim istraživanjem imaju direktnu primjenu, poglavito u marikulturi, što dodatno naglašava socijalno-ekonomski aspekt istraživanja. Marikultura kamenica se u većini mediteranskih zemalja temelji na potpuno zaokruženom uzgojnom ciklusu jer su pri-

rodne populacije desetkovane bolestima. Hrvatska je jedna od zemalja gdje se komercijalni uzgoj kamenice još uvijek isključivo temelji na mladi iz prirodnih populacija. Osim hitne potrebe za uspostavom komercijalnih mrijestilišta ovog iznimno cijenjenog školjkaša, potrebno je i dobro poznavanje genetičkih osobitosti uzgajanih populacija te ekoloških osobitosti područja za uzgoj kako bi se optimizirala proizvodnja i povećala kvaliteta školjkaša. Ovo istraživanje dolazi upravo u pravom trenutku – kada se otvara mogućnost za izvoz živih školjkaša u zemlje Europske unije te značajno pridonosi poznavanju genetičke raznolikosti po mnogima gospodarski najvažnije vrste školjkaša u Jadranu.

Radi popularizacije znanosti i diseminacije dobivenih rezultata, organizirana je radionica koja ujedinjuje oba istraživanja u Privatnoj jezičnoj gimnaziji Pitagora. Također je stavljena u program radionica koje se održavaju u prostorima Prirodoslovnog muzeja u Splitu, te ovim putem pozivamo sve zainteresirane učenike da se jave ako žele doći i naučiti neke od tajni iz života školjkaša.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
POMORSKI FAKULTET

raspisuje NATJEČAJ

za izbor

jednog nastavnika u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docent u znanstvenom području tehničkih znanosti, polje tehnologija prometa i transport, grana inteligentni transportni sustavi i logistika, jednog suradnika u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistent u znanstvenom području tehničkih znanosti, polje računarstvo, grana informacijski sustavi na određeno vrijeme - do povratka zaposlenika sa studijskog dopusta, jednog suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području prirodnih znanosti, polje matematika, grana matematička analiza, jednog suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektronika, dva suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana opća ekonomija. Pristupnici na natječaj moraju ispunjavati uvjete iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123/03., 198/03., 105/04., 174/04. 46/07., 45/09. i 63/11.).

Uz prijavu na natječaj pristupnici su dužni priložiti: životopis

preslik odgovarajuće diplome

dokaz o hrvatskom državljanstvu

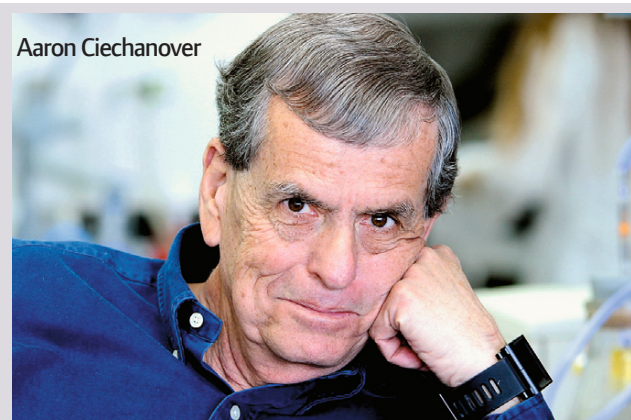
prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti te radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola.

Rok za podnošenje prijave je 8 (osam) dana od dana objave natječaja.

Nepravodobne i nepotpune prijave na natječaj neće se razmatrati. Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja šalju se na adresu:

Pomorski fakultet u Splitu, Zrinsko-frankopanska 38, Split. Sveučilište u Splitu Pomorski fakultet

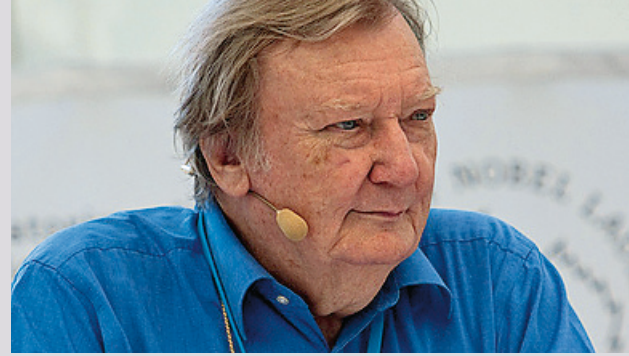
Počasni doktori Sveučilišta u Splitu

Na posljednjoj sjednici Senata, 25. listopada, donesena je odluka o dodjeli počasnog doktora nobelovcu Aaronu Ciechanoveru. Prof. Ciechanover je dobitnik Nobelove nagrade za kemiju iz 2004. godine, te je istaknuti znanstvenik i javni djelatnik.

Svojim dolascima i druženjem sa splitskim znanstvenicima i studentima, te javnim predavanjima popularizira znanost u našoj sredini, potiče razvoj Sveučilišta, a svojim angažiranjem na Splitskom sveučilištu pokreće konkretne znanstvene projekte.

Zbog uloge prof. dr. sc. Carla Rubbia u razvoju Standardnog modela, te jednoj od ključnih uloga u zamisli i konstrukciji LHC sudarača, u kojem danas sudjeluju i znanstvenici sa Sveučilišta u Splitu, imenovano povjerenstvo u sastavu prof. dr. sc. Mile Dželalić, prof. dr. sc. Miroslav Furić i prof. dr. sc. Ivica Puljak jednoglasno je predložilo da se prihvate prijedlozi fakulteta-predlagača i da se prof. dr. sc. Carlu Rubbiju dodijeli počasni doktorat Sveučilišta u Splitu.

Carlo Rubbia

Prijavite se na NUS do kraja studenoga, tema ‘Tabu’!

NUS, međunarodni festival suvremene umjetnosti, održava se drugu godinu zaredom u prostorima Multimedijalnog kulturnog centra (MKC) u Splitu, u razdoblju od 11. do 18. siječnja 2013. Prezentiranje radova suvremenih umjetnika iz Splita i regije sa svrhom njihove afirmacije, ali i promocije suvremene umjetnosti općenito, jest misao vodilja u realizaciji projekta, pa organizatori pozivaju sve zainteresirane da se prijave sa svojim radovima najkasnije do 30. studenoga 2012. godine.

Tema NUS-a 2013. je “Tabu” pa će u skladu s temom čitavo događanje biti fokusirano na propitkivanje društvenih tabua, objektivnih problema današnjice i pokušaja pronala-

ženja njihovih rješenja, uz kreativan pristup svojstven umjetnicima. Uz grupnu izložbu, program će obuhvaćati projekcije, javne tribine, predavanja, performanse i akcije i intervencije

u javnom prostoru.

Prvi NUS održan je u siječnju 2012. godine, kada se pokazao kao uspješna manifestacija visoke posjećenosti, kako na samom otvorenju, tako i na ostat-

ku osmodnevnog programa održanog na više lokacija grada Splita. Na samoj izložbi prezentiran je 101 rad 70 različitih autora iz devet država koji su odabrani između 110 prijavljenih umjetnika. Na otvaranju NUS-a 2012. izvedeno je i više performansa, a publika je počašćena koncertom. S obzirom na navedeno, može se očekivati da će i NUS 2013. pružiti publici kvalitetan i zanimljiv program te nam približiti suvremenu umjetnost barem na osam dana.

O uvjetima prijave, rezultatima selekcije te ostalim novostima vezanim uz festival može se informirati na web-stranici www.nus.hr, blogu i facebook stranici NUS-a.

MARTINA VUKOVIĆ

sveučilišni život

Hrvatsko Nadzemlje otvorilo 'vrata vjere'

Skupina mladih okupljena oko projekta 'Hrvatsko Nadzemlje' održava mjesečne tribine koje od ožujka 2010. godine ne prestaju puniti veliku dvoranu splitskoga Sjemeništa

Hrvatsko Nadzemlje je projekt Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije koji su osmislili i pokrenuli sami mladi uz podršku tadašnjeg povjerenika za pastoral mladih don Jenka Bulića. Sam naziv daje naslutiti razlog nastanka projekta koji želi biti reakcija na negativnosti u našem društvu o kojima svakodnevno slušamo: mafija, korupcija, krađa, nepoštenje, nepravda. Ono nastoji mladima

na kreativan način ponuditi nešto pozitivno, podsjetiti ih na ljepotu dobra, poštenja i pravde, potaknuti ih da živeći te vrijednosti u svom životu mijenjaju naše društvo.

Mjesečni susreti zamišljeni su tako da mladima budu pristupačni - kroz izlaganje gostapredavača, pjesmu, skečeve i videoclipove. Gost-predavač uvijek je stručnjak za temu o kojoj je riječ, svaki susret pjesmom animira zbor ili bend mladih

iz neke druge župe, a skečeve, videoclipove i ostali duhovno-zabavni sadržaj uvijek osmišljavaju i pripremaju sami mladi - aktivni članovi Hrvatskog Nadzemlja. Kroz tri akademske godine snimljeno je oko 35 videoclipova, trajanja u prosjeku 10 minuta, koji su osim na susretima popraćeni također i velikim brojem pregleda na internetu (najgledaniji videoclip ima više od 20 tisuća pregleda). Mladi koji redovito prisustvuju susreti-

ma, svjedoče da se uvijek dobro zabave, nasmiju ali i obogate nekim novim spoznajama.

Uže organizacijsko vijeće Hrvatskog Nadzemlja broji 8 članova, a uz to još 30 mladih čini šire organizacijsko vijeće. Pozivani su na gostovanja po cijeloj Hrvatskoj, a potaknuli su mlade iz raznih dijelova Hrvatske da pokrenu slične kreativne programe. Njihov videoclip pušten je na Trgu bana Jelačića prepunom mladih kao dobrodošlica

papi Benediktu XVI., a ekipa uključena u projekt u procesu je osnivanja splitskoga SKAC-a (Studentski katolički centar Split), građanske udruge katolika laika kojoj je primarni cilj poticanje mladih intelektualaca da budu pokretači pozitivnih promjena u društvu u skladu s kršćanskim vrednotama.

Prvi susret ove akademske godine

Prvi susret u ovoj akademskoj godini, održanje, kao i obično, treće srijede u mjesecu pod nazivom "Vrata vjere - ne viri nego udi!" Povod toj temi bio je Papino proglašenje "Godine vjere" u kojoj su svi vjernici, pozvani preispitati i obnoviti svoj odnos s Bogom u svrhu boljeg svjedočenja i življenja svoje vjere u svakodnevnom životu. Na početku samoga susreta nadzemljaši su predstavili i pozdravili svog novog povjerenika Ureda za pastoral mladih don Mihaela Provića, koji je mladima uputio nekoliko prigodnih riječi.

Prvi dio susreta bio je posvećen predstavljanju Papina dokumenta "Vrata vjere", te do-

kumenta "Nota s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere" od Kongregacije za nauk vjere, koje je mladima ukratko predstavila dr. sc. Jadranka Garmaš, profesorica pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. Nakon pjesme VIS-a Izidor koji je animirao ovaj susret, te nakon skeča i videouratka mladih, uslijedio je drugi dio susreta osmišljen kao okrugli stol u kojem su gosti bili nadbiskup, msgr. Marin Barišić, mr. sc. Ana Jeličić, asistentica na Sveučilišnom odjelu za forenzične znanosti u Splitu, te mr. sc. Petar Balta, glavni urednik nakladničke kuće "Verbum". Kriza vjere uvijek je kriza čovjeka, rezultat egoizma koji iz ljudskog srca prelazi u društvene strukture, no ona je ujedno i poziv Crkvi dananovo preispitati i zasvjedočiti svoj identitet, složili su se gosti i savjetovali mladima da ne vire, nego da uđu kroz vrata vjere. Jedan korak na tom putu možete učiniti na sljedećem susretu 21. studenoga u 20:30 h u Nadbiskupijskoj gimnaziji.

KATARINA GUGIĆ
MARIN PERIŠ

Usvojen Priručnik osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Splitu

Senat Sveučilišta u Splitu je na svojoj sjednici od 25. listopada, na prijedlog Centra za unapređenje kvalitete Sveučilišta u Splitu, usvojio Priručnik osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Splitu.

Kako bi jamčilo kvalitetu svih djelatnosti, Sveučilište u Splitu je odlučno trajno jačati kapacitete svojih sastavnica za ostvarivanje visokih akademskih standarda i pružanje kvalitetnog obrazovanja studentima u njihovu procesu profesionalnog razvoja i stjecanja visokostručnih kompetencija.

Očekuje se da će unapređivanje i osiguravanje kvalitete, kao važno strateško opredjeljenje, omogućiti Sveučilištu snažniji razvoj i specifičnu nacionalnu i međunarodnu prepoznatljivost i izvrsnost. Priručnik osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Splitu je dokument najviše razine osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Splitu koji opisuje sustav osiguravanja kvalitete Sveučilišta i stan-

darde osiguravanja kvalitete Sveučilišta.

Koristi se u svrhu implementacije Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, skraćeno: ESG).

Ima zadaću povezati dosadašnje iskustvo i aktivnosti na unapređivanju kvalitete Sveučilišta sa ESG-om.

Priručnik je vodič odgovornima za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu te njegovim sastavnicama na način da opisuje postavljene standarde, ciljeve, aktivnosti, vrijeme provedbe, nadležnost za prijedlog i usvajanje te referentni pokazatelj.

Tako dionici sustava za osiguravanje kvalitete (npr. studenti, nastavnici, stručne službe, upravljačke strukture ili poslodavci) u Priručniku mogu pronaći informacije o osiguravanju kvalitete Sveučilišta.

(UNIV)

Osnovana Udruga studenata povijesti 'Toma Arhiđakon'

Studenti na Odsjeku povijesti splitskog Filozofskog fakulteta obilježili su kraj prošle akademske godine osnivanjem vlastite strukovne udruge

Grad cara Dioklecijana, sv. Dujma, Ivana Ravenjanina, Marka Marulića, don Frane Bulića i inih drugih oduvijek je vadio za inteligencijom. Splitski studenti povijesti stoga su se uz podršku odsjeka za povijest odlučili na osnivanje Udruge koja ima za cilj svratići pozornost na slavne sinove ovoga grada. Jedan od njih je i splitski kroničar Toma Arhiđakon po kome je udruga dobila ime. Znameniti kroničar autor je Historie Salonitane, vrlo vrijednog djela za ranu hrvatsku povijest. U njemu se nalaze mnogobrojni podaci o prošlosti Splita. To je bilo razlogom što je izbor imena Udruge pao na splitskog kroničara, klerika i povjesnika. Osnivači ove Udruge, među

kojima su predstavnici svih studijskih godina, naglasili su važnost za potrebom osnivanja same Udruge, čiji će ciljevi biti promicanje povijesti, i to organiziranjem seminara i posjetima arheološkim nalazištima, arhivima i povijesnim institucijama, kao i osmišljavanje i realizacija projekata za poboljšanje kvalitete obrazovanja studenata povijesti.

Mate Božić prvi predsjednik

Članovi Udruge namjeravaju organizirati i posjećivati kulturne, znanstvene i društvene tribine, glazbene i scenske priredbe, promocije knjiga i likovnih izložbi, stručne seminare i znanstvene skupove iz područja povijesti, a sve s ciljem upoznavanja

šire javnosti, a posebno mladih, s poviješću svakodnevice i kulturnom baštinom grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije. Krajem svibnja, na osnivačkoj skupštini udruge "Toma Arhiđakon", za čijeg je prvog predsjednika izabran Mate Božić, odlučeno je da se Udruga učlani u ISHA-u, međunarodnu organizaciju studenata povijesti, kako bi se inozemnom suradnjom ostvario prekogranični pristup povijesnim problemima. Sve prisutne studente i profesore, koji su dvoranu na Klerikatu

ispunili do posljednjeg mjesta, srdačno su pozdravili dekan Marko Trogrlić, prodekan za znanost Aleksandar Jakir, pročelnik Odsjeka za povijest prof. dr. Josip Vrandečić te vanjski suradnik Odsjeka za povijest prof. dr. Vicko Kapitanović - omiljeni profesori mladih splitskih povjesničara, koji su izrazili oduševljenje inicijativom svojih studenata za "izvannastavnim" učenjem povijesti putem rada u Udruzi, čiji su rad obećali pomagati.

ROMANA ČAKTAŠ
JOSIP BODROŽIĆ-SELAK

Informiranje maturanata o upisima na Sveučilište u Splitu u akademskoj 2013./14. godini

Piše:
SUZANA KAČIĆ BARTULOVIĆ

Dok u srpnju sljedeće godine budu trajale svečanosti u povodu našeg ulaska u Europsku uniju, ovogodišnja će generacija maturanata nakon mature upravo upisivati svoju prvu akademsku godinu i tako postati prvi „hrvatsko-europski brucoci“.

Dakle, ovogodišnji maturanti bi pri odabiru željenih studija, uz osobne afinitete, svakako trebali povesti računa o tome će od 2013. tržište rada biti puno šire od dosadašnjeg, tj da će se po završetku studija naći na tržištu cijele EU. Odluka o izboru studija ovogodišnjim je maturantima stoga možda i lakša, ali da bi donijeli ispravnu odluku današnji maturanti moraju raspolagati sa bitno većim brojem informacija nego sve dosadašnje generacije.

Stoga je Universitas dao inicijativu da se ove akademske godine posveti dodatna pozornost

pravodobnom informiranju maturanata o mogućnostima studija na Sveučilištu u Splitu.

Na sastanku prorektora za nastavu Tomislava Kilića s prodekanima Sveučilišta u Splitu održanom 19.10.2012. zaključeno je da će se informiranju maturanata ove godine organizirano pristupiti na nekoliko razina:

1. Tradicionalna Smotra Sveučilišta održat će se u najkraćem mogućem roku. Na Smotri će se iskušati neke nove forme i sadržaji animacije i informiranja, s namjerom da se na Kampus dovede što veći broj maturanata.

2. Novost su prezentacijska predavanja za sve srednje škole u Sveučilišnoj knjižnici.

Sve zainteresirane sastavnice će, u najkraćem mogućem roku nakon Smotre Sveučilišta, održati prezentacije svojih studijskih programa po unaprijed utvrđenom rasporedu dogovorenom s ravnateljima srednjih škola.

Predavači će biti odabrani iz redova uglednih nastavnika i najboljih studenata, izvrsnih govornika. Plan prezentacijskih predavanja bit će objavljen 3. prosinca u Universitasu.

3. Nakon prezentacijskih predavanja zainteresirane će sastavnice za one maturan-

Ove godine posvetit će se dodatna pozornost informiranju maturanata o mogućnostima studija na Sveučilištu u Splitu

te koji izraze posebni interes, organizirati svojevrjne 'radionice' u fakultetskim nastavnim prostorima, na kojima će maturanti razgledati studijski prostor, opremu, laboratorije, kako bi ranije stečene informacije produbili praktičnom demonstracijom.

4. Dosadašnji Informativni vodič bit će kraći i suvremenije opremljen te u cjelini dostupan na internetu i društvenim mrežama.

5. U siječnju će izaći posebni, tematski broj Universitas posvećen maturantima, odnosno njihovim roditeljima.

6. U svim navedenim oblicima promocije splitskoga Sveučilišta posebno mjesto će imati prezentacija Erasmus i drugih oblika mobilnosti studenata, kao dokaz da studirati u Splitu ne znači zakopati se u provinciju, nego dobiti vrlo realnu šansu studijskog boravka na svjetskim sveučilištima, i to ne za uzak broj privilegiranih, nego za sve koji one studente koji svoje studijske obveze odgovorno ispunjavaju.

(Za detaljnije informacije obratiti se na universitas.skb@gmail.com)

maturalac

Obrazovanje o obrazovanju

Piše:
MARIJA FRANKA MARUŠIĆ

U Americi se učenike sustavno priprema za izbor koledža, dobije se orijentacija u vezi svega mogućega, a posebni je savjetnik zadužen samo za to da pomogne učeniku u odabiru

Najveća dilema maturantske godine je - što studirati? Očito je da mi maturanti moramo pronaći nešto što nas zanima i što mislimo da će ispuniti ostatak našega života, ali taj zadatak nije ni malo jednostavan. Pronaći faks na koji želimo ići znači naći svoje mjesto pod suncem, znati kakva smo osoba i sve one stvari vezane uz bilo kakve "odgovorne" odluke. Kako znati u čemu smo dobri? U čemu bismo mogli biti dobri?

Nedostatak informacija

Fakulteta se nudi dosta, ali su informacije vezane uz njih većinom nejasne. Znamo da postoje one veće skupine - medic-

na, pravo, filozofija i slično, ali nitko nam nikad to nije sve jasno postavio i sistematizirao. U školi se fakulteti gotovo i ne spominju, profesori gradivo predaju "jer će biti na maturi", a ne zato što to nekoga možda zanima - osobni interes i strast za nečime nigdje se ne spominje. Sve se svodi na to kako ćemo "napisati maturu". Ali onda se pitamo - a tko nam uopće govori što ta od-

“

U Americi se učenike sustavno priprema za izbor koledža, dobije se orijentacija u vezi svega mogućega, a posebni je savjetnik zadužen samo za to da pomogne učeniku u odabiru

luka u vezi ostatka našega života znači? Tko će nam objasniti, prije nego što dođe to vrijeme odluke, što znači biti pravnik, ekonomist, lingvist ili fizičar? Očekuje se valjda da mi te stvari sami istražimo, da u svoje slobodno vrijeme razmišljamo o tome što koja karijera znači - ali istina je da mi u svoje slobodno vrijeme samo želimo predah od obaveza koje obavljamo jer moramo "pisati maturu",

da se želimo družiti s prijateljima i malo maknuti od te zagušujuće atmosfere pritiska i nejasnoće. Pričajući s drugim ljudima koji su u istoj poziciji kao mi, otkrivamo da nitko zapravo ne zna što znači ta budućnost koja nas čeka. Nitko stvarno ne zna što znači ići na koji faks, što znači istraživati neko područje zanimanja - jer nam nitko nikad nije objasnio.

Što bi trebalo i što se drugdje radi

S obzirom da se naš svakodnevni odlazak u školu naziva obrazovanjem, ne bi li bilo logično da nas netko obrazuje i objasni nam za što se obrazujemo? Što smo time postigli i kako da znamo jesmo li donijeli pravu odluku u vezi nekog fakulteta? Nije ni čudo da sve više učenika razmišlja o odlasku u inozemstvo - pa pogledajte američki sustav obrazovanja; on jest lakši i manje opširan od našega, ali njihove

se učenike sustavno priprema za izbor koledža, postoji orijentacija u vezi svega mogućega i posebni savjetnik koji je zadužen samo za to da pomogne učeniku u odabiru. A gdje je to kod nas? Naravno, postoje školski psiholozi kojima se može obratiti za neki kratak razgovor profesionalne orijentacije, ali u jednom školskom satu psiholog može reći samo nešto sitno, a definitivno ne može uspostaviti sve ono što bi se trebalo znati o raznim fakultetima i zanimanjima. Ionako se samo mali broj ljudi sjeti prijaviti za takvo nešto - vjerujem da bi trebalo, ako možemo imati hrpe i hrpe predmeta poput sociologije, glazbenog, politike i gospodarstva, barem negdje naći mjesto da nas netko posjedne i kaže nam što nas zapravo čeka u životu. Čeka nas matura, ali ona ne znači ništa sama po sebi, puno, puno više znači naš izbor. Da i ne spominjemo pitanje - gdje ćemo, nakon cijelog tog procesa, zapravo naći posao?

novi dekani

RAZGOVARAO:
Duško Čizmić Marović

Društvena uloga prava, brojnost studenata prava, a i činjenica da golemu većinu političke elite ima pravno obrazovanje, osigurava pravnim fakultetima vrlo autoritativnu poziciju u akademskoj zajednici. To su dodatni razlozi koji su nas ponukali da za Universitas porazgovaramo s novoizabranim dekanom splitskoga Pravnog fakulteta, prof. dr. sc. Jozom Čizmićem.

U dekanskom programu naglašavate kontinuitet uz vrlo konkretizirane iskorake na područjima Vaših prioriteta. 'Osiguranje kvalitete' je pri vrhu tih prioriteta?

Da, osiguranje kvalitete smatram jednim od prioriteta zadatka jer samo na taj način Pravni fakultet može ostvariti svrhu svoga postojanja – educiranje kompetentnih stručnjaka. Pravni fakultet je u proteklom razdoblju proveo niz aktivnosti kako bi se ustrojio pravni i organizacijski oblik za osiguranje kvalitete, te bi trebao nastaviti s provođenjem konkretnih mjera za osiguranje kvalitete u skladu sa Strategijom razvitka Fakulteta i drugim propisima i mjerama. Pri tome se misli na promicanje kvalitete u svim segmentima rada Fakulteta, a ne samo na području uspješnosti studiranja.

Kako povećati interes studenata za ocjene nastavnickog rada te vjerodostojnost tih ocjena? Treba li te ocjene učiniti javnijima?

Vjerojatno je ovo Vaše pitanje potaknuto mojim osvrutom na sjednici Senata u raspravi o studentskim anketama. Naime, izgleda da su nedavno izmijenjene odluke ili čak propis prema kojima je dekan bio dužan obaviti razgovor s deset posto najlošije ocijenjenih nastavnika – a siguran sam da je prije tu bio predviđen i jedan korekcijski uvjet – samo ako njihova ocjena nije veća od 3,5. S obzirom na činjenicu da je prosječna ocjena nastavnika na razini Sveučilišta negdje oko 4,5 – može se dogoditi da dekan mora pozvati i obaviti razgovor s nastavnicima koji imaju prosječnu ocjenu preko 4,0 (što je izvanredna ocjena), kazati im da su među 10 najlošije ocijenjenih nastavnika na fakultetu, te ih na taj način stigmatizirati i u očima kolega i studenata, s obzirom na to da oni (zbog tajnosti pojedinačnih anketa) i nisu u prilici znati da navedeni nastavnici zapravo imaju iznimno visoku ocjenu kvalitete rada od strane studenata. Dodatni problem, o kojem se nije razmišljalo, jest taj da je pozitivno ocijenjena studentska anketa jedan od obveznih, eliminacijskih uvjeta kod izbora nastavnika u viša zvanja. Kako će dekan dati uvjerenje nastavniku da ima pozitivno ocijenjenu anketu od strane studenata, a nalazi se među deset najlošije ocijenjenih nastavnika, a opet ima ocjenu od preko 4,0? To je pomalo apsurdno. Drugo, interes studenata i vjerodostojnost njihovih ocjena mogli bi se unaprijediti na način da se, primjerice, ankete provode nakon ispitnog roka. Što se javnosti ocjena

Radi ljudskih prava, učinkovitije državne uprave, borbe protiv korupcije i europskih pravnih studija, pravni studiji zaslužuju visoku ocjenu u visokoškolskoj mreži

Fakultet je unaprijedio uspješnost studiranja za oko 30%. Sada je u prvom planu osigurati studentima obavljanje pravne prakse u području uprave, pravosuđa i gospodarstva, o čemu su ugovori potpisani, te angažirati najkvalitetnije mentore, pravne praktičare

pojedinih nastavnika tiče, one su na neki način javne jer se prilažu u postupcima izbora u viša zvanja (koji su opet javni), a pristalica sam da sve ankete budu javne do one razine dok ne dođu u sukob s propisima (primjerice, o zaštiti osobnih podataka).

Uspješnost studiranja godinama je jedan od ključnih problema Vašeg fakulteta?

Mogli bismo kazati da je to bio ključni problem Fakulteta. Prema podacima s kojima raspolazem, Fakultet je u zadnje vrijeme unaprije-

“

Danas je posve nerealno inzistirati na 30:1 omjeru nastavnika i studenata jer ukupni broj studenata ne smijemo smanjiti, a broj nastavnika ne možemo povećati

dio uspješnost studiranja za oko 30%! To je stvarno veliki pomak, koji je posljedica niza mjera: osnovana su tijela koja skrbe o uspješnosti studiranja, održane su tematske sjednice Fakultetskog vijeća, uvedeni su oslobađajući kolokviji, evidencija pohađanja nastave, kontrola ispunjavanja nastavnih obveza za nastavnike, sustav elektroničkog prijavljivanja ispita, radno vrijeme knjižnice i čitaonice za studente 7 – 21 sat, sustav semestralnih ispita i redistribucije ECTS bodova, ujednačavanje studijskih programa s drugim pravnim fakultetima čime je olakšana mobilnost, stvoreni su organizacijski oblici i mehanizmi za provođenje izvannastavnih aktivnosti studenata preko kojih produbljuju znanje i stječu različite stručne i generičke vještine, u nastavni proces uvedeni su stručnjaci iz prakse, kod velikog broja nastavnika (a obvezno kod onih koji idu u postupak izbora u viša zvanja) provedeno je institucijsko istraživanje kvalitete njihovog nastavnog rada, građevinskim zahvatima Fakultet je dobio značajan novi prostor

za najsuvremenije opremljene učionice i druge sadržaje koji služe nastavi, reorganiziran je rad i razmještaj studentskih službi, a posebno se vodila briga o studentima s posebnim potrebama. I dalje ćemo nastojati povećavati uspješnost studiranja. Sada nam je u prvom planu osigurati studentima mogućnost obavljanja pravne prakse u području uprave, pravosuđa i gospodarstva te angažirati najkvalitetnije mentore pravne praktičare. Do sada smo sklopili ili smo pred zaključenjem ugovora o suradnji s najznačajnijim predstavnicima navedenih sektora. Neki značajniji iskorak u poboljšanju uspješnosti studiranja ne zavis, nažalost, od želja i mogućnosti Fakulteta. Drugim riječima, uspješnost studiranja značajno bi pridonijelo podizanje studentskog standarda, zapošljavanje novih nastavnika i dovršetak izgradnje nove zgrade Pravnog fakulteta.

Zašto se na Vašem fakultetu kasni s osnivanjem doktorskog studija?

Ne treba skrivati da je to bilo i zbog nekih subjektivnih slabosti, ali su tome daleko više uzrok objektivne okolnosti od kojih bih spomenuo dvije najznačajnije. Prvo, Pravni fakultet je, ipak, pravni fakultet. Drugim riječima, na državnoj razini dosta dugo se lutalo s eksplicitnim pravnim rješenjem ustroja doktorskog studija pa Fakultet nije želio ulaziti u "pravne rizike i neizvjesnost" ustrojavanja doktorskog studija. Spomenuo bih, primjerice, nejasnoće oko pravnog statusa polaznika doktorskog studija. Bojim se da i sada postoje određene "sive zone". Drugi razlog jest taj što se Fakultet opredijelio za izvornost i prepoznatljivost kod ustrojavanja poslijediplomskih studija. Točnije, nismo htjeli "kopirati" doktorske studije koji su već ustrojeni na drugim pravnim fakultetima u Hrvatskoj. Stoga smo se opredijelili za ustrojavanje interdisciplinarnih/multidisciplinarnih poslijediplomskih studija kakvi ne postoje u Hrvatskoj, ali ni u tzv. regiji pa i šire. Zbog izvornosti studijskih programa ta-

kvih studija postavio se problem i prepreka nepostojanja kvalificiranih nastavnika iz tih multidisciplinarnih područja pa smo smatrali da najprije treba ustrojiti poslijediplomske specijalističke studije na kojima bi nastavnici "stjecali kvalifikacije" za rad na doktorskim studijima. Uvjeran sam da sada ispunjavamo sve propisane uvjete za ustrojavanje doktorskog studija "Medicinsko pravo", a u dogledno vrijeme i "Sportsko pravo". Napominjem da je u postupku ustrojavanje doktorskog studija "Pomorsko pravo i pravo mora".

Na senatskoj prezentaciji 'visokoškolske mreže' uputili ste niz primjedbi na kriterije za akreditaciju novih programa?

Moram priznati da sam se tada prvi put upoznao s tzv. visokoškolskom mrežom i da sam o njoj dao sud samo na temelju spomenute prezentacije. Kao pravnik, nisam mogao ne zamijetiti da postavljene kriterije, a posebno prva četiri koji su eliminacijski, predstavljaju pravno ne svojevrsni "filter" kako se tvrdilo, nego preduvjet da bi neki studijski program uopće mogao doći u priliku da se o njegovoj opravdanosti odlučuje na temelju važećih propisa. Drugim riječima, učinilo mi se da je "mreža" postala zakon ispred ili iznad zakona i drugih propisa kojima se uređuje osnivanje novih studijskih programa, što bi bio pravni nonsens. Drugi je problem što sam stekao dojam da po navedenim kriterijima gotovo niti jedan studijski program ne bi prošao navedene (eliminacijske) kriterije, a bojim se ni veliki broj onih koji već imaju dopusnicu. Moram kazati da se u potpunosti slažem i podržavam sve navedene kriterije, ali sam uvjeren da još nije došlo vrijeme za njihovu primjenu. Zbog toga sam i predložio da se primjena tzv. eliminacijskih kriterija odgodi za pet godina (koliko traje studiranje jedne generacije studenata koji imaju pravo dovršiti studij pod istim uvjetima pod kojima su i započeli studiranje), ali i da taj rok teče od trenutka kad se steknu uvjeti da se fakulteti uopće mogu uskladiti s kri-

RAZGOVARAO:
prof.dr. Jozo Čizmić

rave,
andarda
išu
nreži

GOVOR
zo Čizmić

terijima iz mreže.

Kako u tom kontekstu prolazi Vaš fakultet?

Primjerice, ako Pravnom fakultetu date rok od dvije godine da uskladi odnos broja studenata i prostora u kvadratnim metrima koji svakome od njih pripada, onda ste postavili nemoguću uvjet jer Pravni fakultet to ne može ostvariti dok se ne presele u novu zgradu, a to prema sadašnjim okolnostima ne može biti za najmanje četiri godine. Također je u ovom trenutku nerealno inzistiranje na omjeru nastavnik-student 1:30. Taj bi se omjer mogao postići samo na dva načina. Prvo, da se smanji broj upisanih studenata (a ne samo upisne kvote), što je nerealno jer bi se morali otpustiti studenti usred studiranja, a i suprotno je najznačajnijim nacionalnim strateškim opredjeljenjima i ciljevima koji u prvi plan stavljaju Hrvatsku kao državu znanja i prema kojima se postavlja kao cilj 22% visokoškolski obrazovanih građana. Drugo, to bi se moglo postići zapošljavanjem većeg broja nastavnika, što je opet nerealno i nemoguće za neko duže vrijeme. Konačno, reagirao sam i na činjenicu da je kod rangiranja znanstvenih polja po značaju, pravo dobilo ocjenu (čini mi se) 3,94. To smatram neprimjerenim. Ne kažem da ona polja koja su dobila veće ocjene to nisu zaslužila, ali mi se čini da pravo nije dobilo primjerenu ocjenu. Pravni standardi poput "pravna država", "zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda", "moderna, stručna i učinkovita državna uprava", "učinkovito i nezavisno pravosuđe", odnosno konkretni zadaci koji su u tijeku i koji nam slijede poput usklađivanja hrvatskih propisa s propisima Europske unije, borbe protiv kriminala svih oblika, uređivanja zemljišnih knjiga i sl., zaslužuju da studijski programi koji bi educiranjem kompetentnih stručnjaka pridonijeli ostvarenju tih ciljeva dobiju veću ocjenu, odnosno da znanstveno polje pravo dobije veći značaj.

Kako ocjenjujete dosege Bolonjskog procesa?

Bolonjski je proces iznimno značajan projekt s nizom korisnih rješenja u području unapređenja kvalitete nastavnog i znanstvenog rada, stjecanja kompetencija, mobilnosti i sl. Međutim, problem vidim u tome što Bolonjska deklaracija nije pravni propis nego preporuka. To posljedično dovodi do različitih tumačenja njezinih "preporuka". Nadalje, veliki dio akademske zajednice Bolonjski proces doživljava kao obvezu, teret. Stoga bi bilo nužno da se implementira i ona "druga strana" Bolonjskog procesa – studentski i nastavnički standard, izdavanje za znanost i obrazovanje na razini od 3% i dr.

Kako vidite perspektivu sveučilišne integracije i fakultetske autonomije i gdje je šansa za pomak iz pat-situacije u koju su zakonodavci upali zbog nejasnih strateških ciljeva?

Sintagma 'Integracija sveučilišta' za potrebe donošenja važećeg Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju razdvojena je na dva

dijela – pravnu i funkcionalnu integraciju, s time da se stvorila stigma i predrasuda da pravna osobnost fakulteta onemogućava integraciju sveučilišta. To je potpuno pogrešno. Štoviše, oduzimanje pravne osobnosti fakultetima dovelo bi do toga da se veliki broj ovlasti i poslova koje imaju fakulteti prebace na rektorate, koji opet zbog opsega tih poslova i posebnosti funkcioniranja svakog fakulteta, (još) nemaju kadrovskih i organizacijskih mogućnosti preuzeti te poslove.

Izlaz iz, kako tvrdite, pat-situacije je samo jedan. Potrebno je najprije izraditi nacionalnu strategiju razvitka uz značajno sudjelovanje relevantnih predstavnika najšire akademske zajednice. Nakon toga ne bi trebalo biti problema u izradi i donošenju zakonodavnog okvira za provođenje te strategije. Napominjem da je ključ rješenja problema u sudjelovanju predstavnika akademske zajednice jer su oni krajnji korisnici tih propisa, najviše su motivirani za njihovo donošenje i najbolje su upoznati s područjem koje se uređuje strategijom i na temelju nje donesenim propisima.

“

Vjerodostojnost studentskih ocjena nastavnika mogla bi se značajno unaprijediti na način da se studentske ankete provode nakon ispitnog roka

U međunarodnim aktivnostima osobit naglasak stavljate na iskorak prema regiji?

To je točno. Međunarodna zajednica daje veliku podršku upravo takvim projektima, a držim da Pravni fakultet i drugi naši fakulteti imaju značajnu komparativnu prednost pri apliciranju na takve natječaje – poznavanje društvenih i povijesnih prilika u regiji, zajedničko pravno nasljeđe, financijske prednosti, poznavanje jezika i sl. Inače, radi se o projektima o prekograničnoj suradnji, izgradnji kapaciteta za borbu protiv korupcije, edukaciji voditelja upravnih postupaka i sl. Moram istaknuti da su nam rektor i prorektori obećali dati svekoliku podršku na tom putu i na tomu smo im zahvalni, jer bez pomoći Sveučilišta mi de iure ne bismo ni mogli aplicirati na najveći dio tih natječaja. Osobno to smatram integracijom sveučilišta u pravom smislu riječi.

Nadam se da ne zvuči odveć cinično ako izrazim ugodno iznenađenje stupnjem pismenosti Vašeg dekanskog programa. Je li se ta rijetka pojava objašnjava osobnim književnim talentom?

Zahvaljujem ako tako mislite. Vjerujem da i drugi sveučilišni nastavnici pišu pismene pisane radove. Ionako je sadržaj značajniji od forme. Razlika može biti u stilu. Što se osobnog talenta tiče, dopuštam i tu mogućnost jer sam na neki način i književnik amater pošto imam objavljenih sedam knjiga aforizama i veliki broj aforizama i humoreski u raznim medijima.

u književnom krugu

Prema otkrivanju Plinija Starijeg

Za prijevod cjelovitog Plinijeva djela trebalo bi organizirati timski rad prevoditelja i istraživača, a to nije lako narodu koji je još pred dvadesetak godina gotovo ukinuo učenje klasičnih jezika

PIŠE: AKADEMIK NENAD CAMBI

U svojem opsežnom spisu *Naturalis historia*, Plinije Stariji, znameniti rimski pisac i utemeljitelj enciklopedistike, kanio je opisati razne prirodne pojave, pa tako i umjetnost koja je u antičkom razdoblju bila iznimno razvijena, a koju ni kasnija pokoljenja nisu nadmašila. Popularnosti toga rimskog pisca i po vokaciji vojnika (visokog časnika Mizenske flote) pridonosi njegova znanstvena zainteresiranost i filantropija potaknut kojima je izgubio život u provali Vezuva 79. godine. Napisao je više djela, a jedino sačuvano je *Naturalis historia* (Prirodoslovlje) u 37 knjiga. Među tim knjigama posebno su značajne one koje opisuju antičku umjetnost od početaka do njegova doba (kraj XXXIII. – kraja XXXVI.). Ostale obrađuju zemljopis, prirodu, stvari i pojave. Plinijeva metoda pisanja, čak i kad piše o umjetnosti, svojstvena je prirodoznancu. Naime, kad Plinije govori o metalima, tada govori i o kiparima koji svoja djela lijevaju u bronci i načinu izrade brončanih kipova, kad govori o mramoru govori i o kiparima kojima je mramor bio umjetnički medij.

Zabilježio početak razvoja suvremene umjetnosti

Da nije bilo Plinija, malo bismo znali o antičkoj umjetnosti. Ovako znamo čak i o slikarstvu koje je spominjao u logičnom spoju sa zemljom jer se boje dobivaju iz zemlje. Plinije je zabilježio i način stvaranja genijalnih slika kao što su Polignot, Mikon, Panen, Zeuksis, Parazija, Apel, Protogen itd. čije se umjetnine, nažalost, nisu očuvale. Plinije je prenio genijalne Apelope riječi o važnosti vježbanja ruke (*ut non lineam ducendo exerceret artem*) što se prevorilo u poslovice, neka se postolar ne miješa u drugo osim u sandale (*ne supra crepidam sutor iudicaret*). Vijesti pak poput onih o Lizipovom kanonu i načinu prikazivanja kose zapravo su označile početnu stepenicu razvoja suvremene umjetnosti (ne modelirati čovjeka kakav jest nego čovjeka

kakav se čini da jest: *vulgoque dicebat ab illis factos quales essent homines, a se quales viderentur esse*). Plinije je zaslužan i za to što slaže majstore i njihova djela po vremenskom redoslijedu, često ih datirajući po olimpijadama i vrhuncu njihova stvaranja (acme). Plinije rijetko propušta spomenuti umjetnikovo podrijetlo, ime oca i učitelja pojedinog od umjetnika, što su važni podatci koji pripomažu utvrđivanju nekih općih karakteristika umjetničkih škola (atenska, sikionska, korintska, jonska itd.). No, u takvim kronološkim nizovima ponekad nema točnosti ili se pak pojavljuju i zbunjujući podatci koje treba rasplitati kao zamršeno klupko konca.

Prijevod naših vrsnih latinista

Hrvati spadaju među narode koji nemaju prijevod cjelovitog Plinijeva djela. Za takav pothvat, trebalo bi organizirati timski rad prevoditelja i istraživača, a to nije lako narodu koji je još pred dvadesetak godina gotovo ukinuo učenje klasičnih jezika. Danas se taj nesmotreni čin jako osjeća, a zajedno s krizom knjige kao takove, cjeloviti prijevod Plinijeva *Prirodoslovlja* nije jednostavna zadaća. Književni krug u Splitu je Pliniju pristupio parcijalno, tj. najprije su prevedene zemljopisne knjige (III. do VI.) koje je preveo pokojni Uroš Pazini (Split 2004.), a sad je tiskao i knjigu pod naslovom Plinije, Antička umjetnost (Split 2012.). Prijevod potonje knjige je djelo vrsnih latinista Uroša Pazinija i Ante Podruga, a opsežne komentare napisao je Nenad Cambi. Knjiga je obogaćena i slikama antičkih umjetnina koje spominje Plinije, a koje su i identificirane na temelju Plinijeva opisa. Uz popis umjetnika koje (ukupno 344) i geografskim kazalom na početku su i tri uvoda koje su napisali prevoditelji (Životopis i Plinijeva djela te Plinijev jezik). Predgovor je sročio autor komentara. Poseban dodatak knjizi je pismo Tacitu, glasovitom povjesničaru, u kojem emotivno, ali veoma živo Plinije Mlađi opisuje ujakovu smrt (prijevod U. Pasini). Na ovakav način Književni krug je krenuo prema otkrivanju Plinija Starijeg hrvatskom čitateljstvu s nadom da će se netko prihvatiti i ostalih Plinijevih knjiga.

PLINIJE STARIJI POVIJEST ANTIČKE UMJETNOSTI

Povijest antičke umjetnosti Plinija Starijeg: preveli Uroš Pasini i Ante Podrug, priredio Nenad Cambi, Književni krug, 2012.

e-učenje

Prva knjiga o elektroničkom učenju na hrvatskom jeziku

O tematici e-učenja u Hrvatskoj svake se godine održavaju znanstveni skupovi te izdaju zbornici radova, no dosad nije postojala knjiga iz područja izdana na hrvatskom jeziku

Piše:

IVAN ROMIĆ

Elektroničko učenje označava korištenje elektroničkih naprava u procesu učenja i poučavanja, a uključuje prezentaciju sadržaja učenja preko interneta/intraneta/extraneta, satelita, interaktivne televizije, CD-ROM-ova i slično. Problematika elektroničkog učenja može se smjestiti u kontekst ekonomije znanja u kojoj se postavljaju novi izazovi za učenje – i u obrazovnim institucijama, i u područjima cjeloživotnog obrazovanja te treninga i internog obrazovanja zaposlenika.

Doc. dr. sc. Maja Čukušić i doc. dr. sc. Mario Jadrić s Ekonomskog fakulteta u Splitu, napravili su autorski iskorak u području e-učenja s knjigom "E-učenje: koncept i primjena" u izdanju Školske knjige. Knjiga je već promovirana u Zagrebu, dok se promocija u Splitu očekuje u studenom 2012. godine. Također, izdana je i knjiga "E-učenje: Moodle u praksi" u izdanju EFST-a. Tim smo povodom s autorima razgovarali za Universitas.

Kako ste se počeli baviti e-učenjem?

U problematiku e-učenja ušli smo zbog vlastitih znanstvenih interesa, ali i praktičnih potreba. Sam proces i tehnologije koje e-učenje podrazumijeva počeli smo proučavati za vri-

jeme poslijediplomskih studija, Maja na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, a Mario na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. Svoje interese i dio istraživanja imali smo priliku realizirati u sklopu praktičnih, svakodnevnih aktivnosti, bilo istraživačkim projektima, nacionalnim i internacionalnim (EU Framework Programme 6, FP6), ili nastavnim aktivnostima. Sudjelovali smo u osmišljavanju, planiranju i integraciji sustava e-učenja u Osnovnu školu "Spinut" i na Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu. Kao rezultat našega višegodišnjeg znanstveno-istraživačkog rada proizašle su dvije knjige "E-učenje: koncept i primjena" i "E-učenje: Moodle u praksi".

Smatrate li da je razina primjene koncepata e-učenja u Hrvatskoj na zadovoljavajućoj razini?

Na nacionalnoj razini sve članice obrazovnog sustava imaju pristup CARNetovoj internetskoj infrastrukturi. Također, CARNet je učinio svojim članicama dostupnim Moodle sustav za e-učenje, tako je praktički sva potrebna tehnologija dostupna, a nisu potrebna ni velika znanja za održavanjem samog sustava. Moodle je trenutno najpopularnija platforma e-učenja koja se koristi di-

Mario Jadrić i Maja Čukušić

ljem svijeta. U Hrvatskoj je velik broj škola, visokih učilišta i fakulteta već instaliralo Moodle ili neki drugi sustav e-učenja, no problem je niska razina korištenja i upitna kvaliteta izrađenih kolegija. Međutim, sagledava li se obrazovni sustav u cjelini, treba ukazati na nedostatak strategija i politika koje bi ovo područje bolje uredile te samim time motivirale nastavnike na veću primjenu e-učenja.

Koji su nedostaci i prednosti e-učenja?

Problemi su najčešće vezani uz učinkovitost e-učenja, primjerice nisku stopu prolaznosti u tečajevima za e-učenje, visoku stopu odustajanja od teča-

jeva za e-učenje, nisku razinu motivacije za e-učenje, nedostatak akademske socijalizacije i slično. S druge strane, e-učenje može riješiti probleme geografskog i vremenskog ograničenja, te različitim društvenim skupinama omogućiti komunikaciju i suradnju.

Na što posebno treba obratiti pažnju pri uvođenju e-učenja?

Često se smatra da je u sam proces učenja i poučavanja dovoljno "integrirati" tehnološko rješenje, tj. platformu za e-učenje. Međutim, potrebno je puno više od toga: prvenstveno treba razmisliti o strategijama učenja i poučavanja, načinu uvođenja i korištenja sustava za e-učenje te sa-

moj kontroli vezanih procesa. Primjena strategija usmjerenih ka polazniku umjesto strategija vođenih tehnologijom preduvjet su uspješne primjene e-učenja u školama, fakultetima i drugim organizacijama. Za efikasnu primjenu e-učenja pristupi učenju trebaju biti prilagođeni polaznicima i situacijama u kojima se oni nalaze, a sve u svrhu ostvarivanja postavljenih ciljeva učenja.

Na čemu trenutno radite?

U okviru Centra za cjeloživotno obrazovanje i obrazovanje odraslih na Ekonomskom fakultetu u Splitu pokrenuli smo opsežni program "E-učenje: Moodle u praksi" s trajanjem od 40 nastavnih sati. Program je

namijenjen nastavnicima osnovnih i srednjih škola, nastavnicima i suradnicima u nastavi na institucijama visokog obrazovanja, ali i menadžerima iz područja upravljanja ljudskim resursima koji izučavaju ili planiraju prakticiranje koncepata e-učenja. Pored ovog pokrenuli smo i kraći tečaj od 8 sati "Kako izraditi tečaj za e-učenje?" namijenjen onima koji se prvi put susreću s Moodle sustavom. Pripremamo i novu knjigu koja će biti okrenuta e-učenju u poslovnom okruženju s aktualnim studijama slučaja iz hrvatskoga gospodarstva, a kreće nam i novi kolegij na diplomskoj razini studija Poslovne ekonomije "E-učenje".

Za sada jedina relevantna literatura iz područja

Knjiga "E-učenje: koncept i primjena" sastavljena je od triju osnovnih cjelina. U prvoj cjelini "Određnice e-učenja" autori opisuju širi kontekst ovakvog oblika učenja i poučavanja. Obraduju osnovne pojmove i definicije e-učenja te povijesni prikaz razvoja učenja i poučavanja na daljinu. Autori nam približuju teorije, stilove, ciljeve, te ishode učenja s obzirom na specifičnu obrazovnu okolinu.

U drugoj cjelini pod nazivom "Upravljanje procesom e-učenja" autori prikazuju model upravljanja procesom e-učenja kroz tri osnovne faze: planiranje, organiziranje i kontroliranje e-učenja.

U trećoj cjelini "Smjernice i primjeri za uspješniji proces e-učenja" autori prethodno uspostavljaju model planiranja, organiziranja i kontroli-

ranje e-učenja sada praktično obogaćuju dajući niz smjernica, primjera i konkretnih uputa svima onima koji se svakodnevno koriste e-učenjem, ali i onima koji se žele upustiti u ovakav način učenja i poučavanja. Kroz cijelu

knjigu autori čitatelje usmjeravaju na dodatnu praktičnu i stručnu literaturu koja će omogućiti produbljivanje vlastitih znanja i spoznaja.

Ova knjiga danas predstavlja možda jedinu relevantnu literaturu iz područja e-učenja za studente učiteljskih studija, profesorskih studija, ali i svim onima koji se susreću s e-učenjem u svojem školovanju ili svakodnevnom radu.

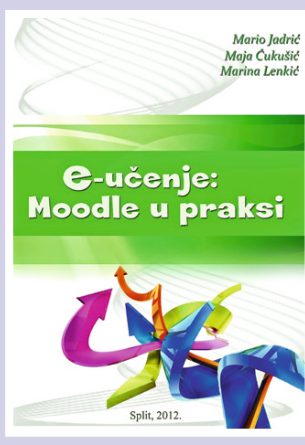
Mario Dumančić, docent na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu

Primjeren doprinos znanstvenoj literaturi na hrvatskom

Knjiga obrađuje posebno važnu temu, imajući u vidu suvremene trendove u visokoškolskom i cjeloživotnom obrazovanju, kao i sve ve-

ću prisutnost internetskih tehnologija u obrazovanju učenika srednjih i osnovnih škola. Na visokim učilištima u Hrvatskoj i u svijetu kod barem 20-25% nastavnih predmeta koriste se elementi online obrazovanja, tj. njihovo je izvodeње kombinirano ili hibridno, uz primjenu e-učenja pored tradicionalne nastave u učionici.

Knjiga, osim stručnih sadržaja, pokazuje na rezultate mnogih istraživanja iz područja e-učenja i to na pregledan, razumljiv i dobro organiziran način. U prvom je dijelu pisana kao znanstvena monografija uz navođenje brojnih relevantnih izvora iz literature, u drugom dijelu donosi stručni okvir za konceptualiziranje tečajeva za e-učenje i

njihovu evaluaciju, dok su u trećem dijelu uglavnom izložene praktične upute za izradu konkretnih tečajeva za e-učenje uz uporabu Moodle sustava za upravljanje učenjem.

S obzirom na sadržaj, knjiga je originalno djelo

koje zainteresiranim istraživačima i stručnjacima može pokazati moguća područja istraživanja i razvoja imajući u vidu tehnologiju i pedagogiju e-učenja, kao i bitne elemente organizacije i implementacije u kreiranju tečajeva za e-učenje. Znanstveni i stručni izvori koji su navedeni u knjizi vezani su uz relevantna područja suvremene literature, a dobra zastupljenost i izbor korištenih izvora u skoro svim tematskim segmentima u prva dva dijela knjige daje tim tekstovima obilježja preglednoga znanstvenog djela s primjerenim doprinosom znanstvenoj literaturi na hrvatskom jeziku.

Goran Bubaš, izvanredni profesor, Fakultet organizacije i informatike, Sveučilište u Zagrebu

EMBO tečaj 'Anatomija i embriologija miša'

Piše:
MARIN VIDAK

Splitski Medicinski fakultet bio je u rujnu domaćin EMBO tečaja iz anatomije i embriologije miša. EMBO, tj. Europska organizacija za molekularnu biologiju, krovna je udruga europskih molekularnih biologa koja broji oko 1500 članova od kojih je čak 57 nobelovaca i koja redovito organizira tečajeve za usavršavanje studenata doktorskog studija ili onih koji su ga nedavno završili. Tečaj je bio namijenjen studentima koji u svojim istraživanjima redovito koriste miševe pa bi im praktična znanja iz morfologije, razvojne biologije ili istraživanja matičnih stanica koristila u daljnjem znanstvenom radu. Tečaj je trajao 8 dana, od subote, 8. do nedjelje, 16. rujna a kroz cjelodnevni program obrađivane su teme kao što su osteoimunologija, diferencijacija krvnih stanica ili razvoj mišjeg embrija.

Potica profesionalnom razvoju mladih znanstvenika

„Drago mi je da smo uspješno prenijeli našu EMBO radionicu sa zagrebačkog na splitsko sveučilište. Ovdje i studenti i predavači imaju bolje uvjete, među ostalim, i zbog ljepota mediteranskog grada, a čini mi se da su i puno marljiviji - prije svega na vježbama u laboratoriju“, izjavila je prof. Ana Marušić, pod čijim je vodstvom tečaj i organiziran.

Uz prof. Marušić, na projektu su, kao instruktori nastupili brojni stručnjaci iz zemlje i inozemstva a svoj rad na području imunologije i biologije predstavio i prof. Janoš Terzić sa splitskog sveučilišta. U Dalmaciju se iz Connecticuta vratio i profesor Ivo Kalajzić kako bi predstavio svoj rad na razvoju kosti. Dr. sc. Chris J. Armit i Martin Ringwald koji

Nekoliko studenata MEFST-a su tijekom tečaja bili asistenti u vježbama gdje su osjetili barem dio toliko željenog rada u laboratoriju

su 'potegli' iz Škotske i SAD-a, stručnjaci za razvoj razvojnog online atlasa embrija miša i baza podataka gena koji utječu na razvoj, kažu kako im je ovo drugi put da su došli predavati u Split i da su oduševljeni mogućnostima za profesionalni razvoj kakav ovaj tečaj pruža mladim znanstvenicima. A iznimnu je mogućnost iskoristilo nekoliko studenata MEFST-a, uključujući autora ovog teksta, koji su tih tjedan dana bili asistenti u laboratorijskim vježbama gdje su osjetili barem dio toliko željenog rada u laboratoriju.

Doprinos ugledu sveučilišta

Šesnaest mladih znanstvenika došlo je iz Španjolske, Hrvatske, Srbije, Estonije, Njemačke, Ujedinjenog Kraljevstva, Izraela, Poljske, Mađarske, Švicarske, Italije, Švedske i Finske, a osim što

su uživali u napornom radu na fakultetu, napravili su i 'dir po gradu' s vodičem.

„Oduševila me lokacija tečaja. Mogao sam ići na plažu svaki dan, a pogled iz apartmana je bio odličan. Instruktori su bili u apartmanu do našeg i to nam je dalo priliku da podijelimo mnoga iskustva iz znanosti i čujemo još više praktičnih savjeta, poput onih što raditi poslije doktora i koje fakultete odabrati. Tečaj je bio jako intenzivan i vidio sam neke zbilja zanimljive stvari“, rekao je Julio González Sainz de Aja, doktorski student iz Španjolske. Brzi napredak biomedicinskih znanosti čini tečajeve ovog tipa prijeko potrebnim za edukaciju mladih znanstvenika, pa ovaj, kao i slični projekti, doprinose ugledu našeg sveučilišta i medicinskog fakulteta.

pony express

Doktorat medicinskih znanosti

Piše:
PROF. DR. SC. IVAN DAMJANOV

U Sjevernoj Americi medicina se upisuje kao postdiplomski studij, nakon četiri godine studiranja na koledžu, pa se titula doktora medicine (MD) dobiva automatski. Sveukupno dodiplomsko školovanje medicinara traje, prema tome, osam godina. Kako se u Americi studij plaća, većina liječnika dopiše do diplome s dugom od 150 do 250 tisuća dolara. Ovaj pozamašni dug mladi liječnici otplaćuju sljedećih desetak godina nakon završene specijalizacije, a ponekad i dulje. Treba li se onda čuditi da nakon diplome američki liječnici izabiru specijalizaciju u područjima koja će im što prije omogućiti da otplate dugove i dostignu financijsku stabilnost? Slabije plaćene specijalnosti kao što su porodična medicina ili pedijatrija su manje poželjne i programi za ove struke teško dolaze do specijalizanata. Znanstvenu karijeru izabire svega 1% diplomiranih liječnika. Većinu bazičnih znanstvenika u Americi čine stoga ili stranci ili prirodoslovci t.j. biolozi, kemičari, fizičari itd., koji su nakon diplome na koledžu stekli doktorat znanosti. Od medicinara koji se odluče na tu karijeru u temeljnim znanostima se ne očekuje da naprave doktorat.

Čemu doktorati znanosti?

Za razliku od Amerikanaca, u brojnim zemljama Europe fakultetska akademska karijera se ne može zamisliti bez doktorata znanosti. Odgovor na pitanje 'čemu doktorati znanosti' je prema tome sasvim jasan: ako želite napredovati na akademskoj ljestvici, neizostavno morate napisati i obraniti doktorat. Teško je objektivno reći je li ovaj način obrazovanja diplomiranih liječnika stvarno potreban i koristan za unapređenje medicine. O tome bismo mogli raspravljati do sudnjeg dana. Sistem je uhodan, nitko se ne pita vrijedi li ili ne, pa čemu onda mijenjati nešto što postoji već skoro stotinu godina.

Među zemljama u kojima je doktorat znanosti preduvjet medicinarima za akademsko napredovanje spadaju i sve države nastale iz bivše Jugoslavije, uključujući tu i Hrvatsku. Put do doktorata nije standardiziran i varira od države do države, a koji put i unutar jedne države od jednog do drugog sveučilišta. Posljednjih se godina čine naporu na standardizaciji doktorskog studija u području biomedicine kroz projekte poput Orpheusa (Organization of PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in the European System). Na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, doktorat znanosti se može braniti ukoliko se zadovolje neki minimalni kriteriji. Od kandidata se zahtijeva da završi postdiplomski doktorski studij 'Biomedicina i zdravstvo' koji traje ukupno tri godine, te da objavi s mentorom kao koautorom barem tri članka vezana uz temu doktorata. U jednom od tih članaka kandidat mora biti prvi autor, a članak mora biti objavljen u časopisu koji je indeksiran u bazi podataka Current Contents (CC). Uz to kandidat mora objaviti i dodatna dva članka vezana uz doktorat, ali ti članci ne moraju biti na CC popisu časopisa.

Kriteriji za dobivanje doktorata su iskorak u pravom smjeru i odajem pri-

znanje kolegama koji su te kriterije uveli, ma koliko ti kriteriji bili relativno niski. Ohrabruje činjenica da se radi na tome da se kriteriji s vremenom postrože.

Primjer iz susjedne države

Dok sam razmišljao o kriterijima za stjecanje doktorata medicinskih znanosti, stigla mi je vijest da je ovog rujna u Zagrebu doktorirao Semir Vranić, mladi patolog iz Sarajeva. Semira sam upoznao prije nekoliko godina kad mi je bio rekao da će upisati postdiplomski studij u Zagrebu, jer misli da je to najbolji studij te vrste na našem govornom području. Odluka da se "uputi u svijet" radi izrade doktorata mi se učinila hvalje vrijedna. Nakon što je ispolgao ispite u Zagrebu, Semir je dobio stipendiju od Internacionalne unije za borbu protiv raka (UICC) i Američkog društva za rak (ACS), te se na taj način uključio u rad laboratorija Zorana Gatalice u Omahi, država Nebraska, SAD, a povezao se i sa znanstvenicima iz drugih laboratorija u Sjedinjenim državama, te nekim europskim državama (Slovenija, Portugal). Sve u svemu, Semir Vranić je do dana obrane svoga doktorata u Zagrebu u rujnu 2012. objavio dvadesetak radova, većinom u CC časopisima na engleskom jeziku. Zamolio sam ga da mi pošalje svoj životopis sa popisom radova. Gledajući listu, vidio sam da je prvi autor na preko deset radova. Drugim riječima, Semir je, poput njegovog zemljaka, rudara-udarnika Alije Sirotanovića (iz komunističkih dana moje mladosti) zadanu normu mnogostruko prebacio. Ne samo to, već je svima pokazao koji to žele čuti i vidjeti, da se kvota od jednog CC rada može kao od šale zadovoljiti i doktorat potkrijepiti s nekoliko publikacija u svjetski priznatim časopisima.

Ja sam optimist i mislim da ljudi kao Semir ne bi smjeli biti izuzetak, te se nadam se da će njegovim putem poći i drugi, ne samo iz BiH već i iz ostalih republika našega okružja.

erasmus

Zašto Španjolska miriše na indijske začine?

Piše:
IVANA BUŠELIĆ

Budući da sam jedna od sedam stipendiranih studenata Sveučilišnog odjela za studije mora u programu razmjene studenata Erasmus za stručnu praksu tijekom protekle akademske godine, dopala mi je čast predstaviti svoje tromjesečno iskustvo. Dok su moje kolegice i kolege stručnu praksu proveli na raznim sveučilištima u Portugalu i Italiji, ja sam, zahvaljujući trudu prof. dr. sc. Sanje Matić Skoko s Instituta za oceanografiju i ribarstvo, otputovala u Španjolsku. Točnije, radilo se o Kataloniji, odnosno Sveučilištu u Gironi.

Prvih mjesec dana mog boravka u Gironi je bio slatko – gorkog okusa, no svakako dobro začinjeno tradicionalnim indijskim miridijama. Većinu dana sam provodila na Odjelu za znanosti o okolišu, pod vodstvom prof. dr. sc. Josepa Lloreta. Spletom životnih okolnosti, upravo u tom razdoblju većina je zaposlenika bila odsutna i u uredu sam uglavnom bila sama. Samostalni rad nudi određene prednosti, no to nije nužno najpoželjnija situacija kada se nađete u novoj državi. Jedino društvo u tom razdoblju mi je bila cimerica Anna Purna (skraćeno Anu), djevojka koja je odrasla u maloj sredini i tradicionalnoj hinduističkoj obitelji na jugu Indije. Anu je nakon sklopljenog ugovorenog braka došla u Europu na doktorski studij iz područja analitičke kemije, i u svoje natrpane kuferu uspjela negdje ugrurati i bogatu indijsku kulturu.

'Ko to more platit?'

U našem stanu koji se nalazio u samom centru staroga grada, na obali rijeke Onyar, tako se našlo mjesta za hinduistički oltar i kuhinjski ormarić prepunjen začинима, po koje je nekad morala ići u susjedni grad u nabavku. Sad, kad zatvorim oči, mogu namirisati klinčiće, sjemenke cimeta i gorušice, ljute papričice, curry lišće, kurkumu i ostale začine čiji miris bi me zapuhnuo nakon ulaska u stan.

Sam grad mi se jako svidio, dijelom i zbog mediteranskog duha koji me podsjećao na Split, a znate kakvi su Splićani kad se maknu iz Splita, kao da im je netko prekinuo dovod svježeg zraka. Nije da se ne može disati, imaju i oni tu neku smjesu plinova koju nazivaju zrakom, ali sve mi se čini da ne znaju što je zrak zapravo. Ma kako bi i znali, kad nije potrebno otputovati niti do Zagreba, a ljudima već nije jasno što mi to želimo reći kad kažemo "ko to more platit". Ipak, moje je mišljenje da treba sve

posjetiti, jer kako inače možemo reći da je Split "najlipši grad na svitu", ako ništa drugo nismo vidjeli? Odabir studija u rodnom gradu ne treba ni u kom slučaju zatvoriti prozor u svijet, a razmjena studenata je izvrsna prilika za proširiti vidike i upoznati se s različitim kulturama i običajima. Iako se sve više studenata prijavljuje na ovakve stipendije u posljednje vrijeme, još uvijek postoji veliki broj studenata koji nisu dovoljno informirani ili ne smatraju da im je tako iskustvo dostupno, pa se nadam da će ih ovaj tekst potaknuti da se prijave.

Radost povratka isprepletena nostalgijom

Da nebi sve ostalo na slatko – gorkom, nastaviti ću svoju pripovijest malo dalje od gorkih badema prvog mjeseca u Gironi. Uostalom, poznato je da su glavni sastojak najboljeg marcipana upravo gorki bademi. Tijekom jednodnevnog posjeta prijateljice Kate iz Komiže, upoznala sam domaće ljude koje su u Gironu dovele različite okolnosti, a jedna im je stvar zajednička – podrijetlom su s Pirineja, iz malog planinskog mjestašca Campodón. Aitor je student elektrotehnike, Patricia odvjetnica, a Dani prodavač u popularnom Nesprestem. Moji novosteceni prijatelji su mi zbog svoje vedrine i gostoprimstva brzo prirasli srcu, pa su druženja bila sve učestalija. Tijekom radnih dana smo se nalazili uvečer kako bismo prošetali ili otišli na večeru u restoran König, popularan među studentima zbog pristupačnih cijena, a često bi nam se pridružila i Anu. Za vikend bismo najčešće otputovali negdje uz obalu, poput Palamosa ili Cadaquésa.

Posljednjih mjesec dana je proletjelo u radnim obvezama i izlascima. Činilo mi se kao da sam tek jučer došla, a već se nazirao kraj moga studentskog boravka. Osjećaj sreće jer se vraćam svojoj obitelji i prijateljima se isprepletao sa nostalgijom jer ostavljam predivne ljude koji su trenutke provele u Gironi učinili dragocjenima. Moji novi prijatelji planiraju doći u posjet u Hrvatsku krajem idućeg ljeta, i zbilja se nadam da ću ja njima predstaviti svoju zemlju na isti način, u najboljem mogućem svijetlu.

Na kraju, postoji i jedna neobična stvar proizašla iz mog iskustva; ne znam jeste li ikad čuli da neka zemlja ima miris, ali u mojim mislima Španjolska miriše na mješavinu indijskih začina.

Treći međunarodni gospodarski susreti u Splitu okupili 120 tvrtki

Tvrtke iz Francuske, Hrvatske, Njemačke, Mađarske, Srbije i Velike Britanije okupile su se u Splitu kako bi pronašle nove partnere i prilike za suradnju. Ove godine 90 hrvatskih i 30 stranih tvrtki uspješno je odradilo više od 180 sastanaka na sajmu SASO 2012.

Međunarodni gospodarski susreti jedinstvena su prilika koja tvrtkama pruža mogućnost da kroz direktni kontakt upoznaju nove poslovne partnere. Događanje se organizira s ciljem promocije inovativnog poduzetništva te uspostave međunarodnih poslovnih suradnji.

Susreti su organizirani pod pokroviteljstvom Europske poduzetničke mreže (EEN) i Splitsko-dalmatinske županije, a otvorio ih je župan Ante Sanader koji je naglasio važnost ovakvih prilika za razvoj regionalne ekonomije. Događanje je organizirao Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu u suradnji s Poslovnim inovacijskim centrom – BICRO i Hrvatskom gospodarskom komorom te stranim partnerima iz EEN mreže. Ove godine je u organizaciji sudjelovala i Britanska agencija za trgovinu i

ulaganja koja je dovela delegaciju od 12 tvrtki iz Velike Britanije.

Sudionici susreta iskazali su veliko zadovoljstvo sudjelovanjem i organizacijom samih susreta, a veliki dio njih smatra da su susreti jedan od ključnih faktora poslovnog uspjeha. Interes za sudjelovanjem na gospodarskim susretima svake godine raste. Događanje je održano prvi put 2010. godine i tada je okupilo 96 tvrtki iz Hrvatske i šire, dok je ove godine taj broj narastao na 120 tvrtki.

NIKOLA BALIĆ

Antropološka i religiozna dimenzija žrtve

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu prošlog je tjedna bio organizator i domaćin XVIII. međunarodnog teološkog simpozija. Ovogodišnja tema bila je "Antropološka i religiozna dimenzija žrtve". Domaći i inozemni teolozi govorili su ovom prilikom o žrtvi s različitih aspekata, biblijskog, psihološkog, euharistijskog, filozofskog, katehetskog, liturgijskog, kristološkog i dogmatskog. O pomanju žrtve i predanja u potpunosti insbruške dramatike teologije govorio je prof. Józef Niewiadomski, o kristološkoj novosti žrtve kao dara i

slobode s fundamentalno-teološkog aspekta predavanje je održao prof. Carmelo Dotolo iz Rima. Iz biblijske perspektive, konkretno prema Poslanici Hebrejima, o naravi Kristove žrtve rad je izlagao prof. Marijan Vugdelija. Pitanje treba li govor o žrtvi izbjegavati i zaboravljati ili s njom solidarizirati kroz euharistijsku katehezu, postavili su prof. Jadranka Garmaz i prof. Matthias Scharer. S liturgijskog aspekta o žrtvi na našim oltarima pogled je dao prof. Marijan Stienner, a o Isusovu žrtvenom hodu, prema popularnoj knjizi Benedikta XVI. "Isus iz

Nazareta II. Od ulaska u Jeruzalem do uskrsnuća", govorio je prof. Anđelko Domazet. Dok je svoj rad o žrtvi u različitim pravcima suvremene psihologije izlagao prof. Goran Kardum, prof. Ante Akrap prisjetio se najvećeg simbola žalosti i smrti, brda pokraj Jeruzalema, Golgote, koji je povezao s jednako jakim simbolom žrtve u 20. stoljeću, Holokaustom.

Ovom prilikom predstavljeno je Zbornik radova s prošlogodišnjeg teološkog simpozija naslovljen "Teologija, lijevo i umjetnost", koji je od sada dostupan javnosti.

ANA JELIČIĆ

Piše:
IVAN PERKOV

MYPLACE je veliki integracijski istraživački projekt, financiran unutar Sedmog okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj Europske komisije (FP7) u sklopu teme "Demokracija i sjene totalitarizma i populizma: europsko iskustvo". Projekt okuplja konzorcij od 16 istraživačkih institucija iz 14 europskih država kao i 14 javnih ustanova sudionika (muzeja, nevladinih organizacija, arhiva i dokumentacijskih centara). Koordinacijska ustanova projekta je Sveučilište u Warwicku (The University of Warwick, UK), a glavna koordinatorica je prof. dr. Hilary Pilkington (s Odsjeka za sociologiju, Sveučilišta u Warwicku). Jedan od sudionika projekta je i "Institut društvenih znanosti Ivo Pilar", čiji je znanstvenik prof. Benjamin Perasović voditelj projekta za Hrvatsku. Naziv MYPLACE, u doslovnom prijevodu „Moje mjesto“ zapravo je akronim engleskih riječi: Memory, Youth, Political Legacy And Civic Engagement (sjećanje, mladost, političko nasljeđe i građanski angažman).

Koncept i ciljevi

Projekt financira Europska komisija s čak 7,9 milijuna eura, a University of Warwick je osiguralo dodatna dva milijuna, pa iznos od 10 milijuna eura čini MYPLACE jednim od najvećih europskih socioloških projekata. MYPLACE istražuje društveno sudjelovanje europske mladeži u kontekstu sjena prošlosti europskih totalitarističkih i populističkih politika. Kon-

MYPLACE

najveći europski sociološki projekt

Projekt je financiran s gotovo 10 milijuna eura, a istražuje društveno sudjelovanje europske mladeži u kontekstu prošlosti europskih totalitarističkih i populističkih politika

Sudionici projekta

1. The University of Warwick, UK
2. Manchester Metropolitan University, UK
3. Tallinn University, Estonia
4. University of SS Cyril and Methodius, Trnava, Slovakia
5. University of Bremen, Germany
6. Friedrich Schiller University of Jena, Germany
7. University of Eastern Finland
8. University of Southern Denmark
9. Centre for Research and Studies in Sociology, ISCTE, Lisbon University Institute, Portugal
10. Research Centre 'Region', Uliianovsk State University, Russia
11. Daugavpils University, Latvia
12. Caucasus Research Resource Centers program, Georgia
13. Ivo Pilar Institute of Social Sciences, Zagreb, Croatia
14. Pompeu Fabra University, Spain
15. University of Debrecen, Hungary
16. Panteion University of Athens, Greckelitskim nasljedem.

MYPLACE

www.fp7-myplace.eu

Institut društvenih znanosti
Institute of Social Sciences
IVO **PILAR**

ceptualno, projekt proučava spektar različitih radikalnih i populističkih politika i filozofskih tradicija na području Europe, ne ulazeći u pojedinačne slučajeve već gledajući širu, pan-europsku sliku. S empirijske strane, u projektu MYPLACE koristi se više različitih metoda. Radi se o mješavini anketnog istraživanja, intervjuiranja sudionika te etnografskih istraživačkih instrumenata. Cilj je na taj način prikupiti podatke s cijelog područja Europe i to ne samo kako bi se dobilo uvid u sudjelovanje mladih u društvu, nego i kako bi se ispitalo značenja koja mladi

tome pridaju. Na analitičkoj razini fokus je usmjeren na povijesnu i kulturnu kontekstualizaciju društvenog i političkog sudjelovanja mladih. Bogati i raznovrsni empirijski podaci pomoći će u razumijevanju načina na koje mladi ljudi doživljavaju svoju užu i širu društvenu okolinu te koliko i na koji način u njoj sudjeluju.

Očekivani utjecaji

Rad na projektu MYPLACE podijeljen je u 10 međusobno povezanih dijelova. Ovo uključuje glavni, empirijski dio podijeljen u nekoliko dijelova te dijelove koji se

EUROPEAN COMMISSION
European Research Area
Funded under Socio-economic Sciences & Humanities

SEVENTH FRAMEWORK PROGRAMME

tiču pripreme, menadžmenta, diseminacije i politike. Dijelovi nose sljedeća imena: inventura i dizajn, interpretiranje prošlosti, priprema terenskog

rada, mjerenje sudjelovanja (ankete), interpretiranje sudjelovanja (polustrukturirani intervjui), mapiranje aktivizma (tipologije), interpreti-

projekti

Specifični ciljevi projekta

- Kontekstualiziranje društvenog angažmana mladih u regionalnom, nacionalnom i europskom kontekstu.
- Mapiranje i razumijevanje (re)produkcije, transmisije i (re)interpretacije lokalnog, nacionalnog i europskog političkog naslijeđa i političkih iskustava.
- Mjerenje odnosa i sudjelovanja mladih u političkim organizacijama, društvenim pokretima i građanskim akcijama i razumijevanje kako se njihovi odnosi i angažmani razlikuju u odnosu na spol, etničku i klasnu pripadnost te regiju u kojoj žive.
- Mjerenje pogleda na legitimne oblike političkog djelovanja u kontekstu različitih demokratskih naslijeđa.
- Mapiranje spektra aktivizma mladih u Europi i načina na koji su ti mladi aktivisti povezani na transregionalnoj i transnacionalnoj razini.
- Razumijevanje utjecaja radikalnih i populističkih pokreta na mlade ljude i povezanost tih utjecaja s regionalnim, nacionalnim i europskim političkim naslijeđem.
- Informiranje politike i asistiranje političkim institucijama u pogledu aktivizma mladih.

ranje aktivizma (etnografije), politika i utjecaji, diseminacija i menadžment.

Projekt MYPLACE, kao dio šireg programskog plana pod nazivom „Sudjelovanje i građanstvo u Europi“, pridonijet će razumijevanju političke prošlosti Europe. Kroz projekt će se istražiti načini na koje mladi ljudi gledaju prema budućnosti Europe kojoj je krajnji cilj da bude „ujedinjena u različitosti“. Ovo će biti ostvareno kroz sljedeće korake:

- poticanje zajedništva u procesu proširenja Europske unije
- uspostavljanje održivih znanstvenih mreža
- protivljenje političkom ekstremizmu i promicanje vrijednosti demokracije i kohezije
- uspostavljanje održivih savjetodavnih grupa mladih ljudi
- značajno poboljšanje razumijevanja aktivizma mladih
- stvaranje novih znanstvenih uvida kroz upotrebu kvantitativnih i kvalitativnih istraživačkih metoda i multidisciplinarnih pristupa

Da bi se sve ovo moglo ostvariti moraju biti ispunjeni neki uvjeti. Prvo, u Europi ne smije doći do destabilizacije ili većih političkih sukoba.

Drugo, mora se nastaviti snažno promovirati ideja društvenog sudjelovanja mladih na nivou Europe. I treće, projekt može uspjeti samo ako se nastavi snažna potpora nezavisnih znanstvenih ustanova diljem Europe. Iako postoji opasnost da će šira ekonomska situacija negativno utjecati na mogućnosti pojedinih ustanova koje su sudionici projekta, svi koji su uključeni u projekt MYPLACE vjeruju da će predanost radu svih uključenih nadjačati te teškoće.

baština

Pionirski projekt očuvanja skulptura u javnome prostoru

Piše:

ANASTAZIA CAMBI

Početkom listopada u Sisku je održana prva u nizu konzervatorsko-restauratorskih radionica u sklopu kojih se od propadanja namjerava zaštititi četrdesetak skulptura nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak. Posao je povjeren Odsjeku za konzervaciju-restauraciju splitske Umjetničke akademije, a stručni tim predvode nastavnice Valentina Ljubić Tobisch, Sagita Mirjam Sunara i Mirta Pavić.

Obnova, zaštita i prezentacija skulptura

Sisački Park skulptura nedavno je zaštićen kao jedinstven spomenik u Hrvatskoj. Za to su zaslužne Alma Trauber iz Gradske galerije Striegl i Ivana Miletić Čakširan iz Konzervatorskog odjela u Sisku. Nakon pravne zaštite slijede konzervatorsko-restauratorski radovi. Suradnja Odsjeka za konzervaciju-restauraciju Umjetničke akademije u Splitu sa sisačkim konzervatorima dogovorena je do 2016. godine, a provodit će se kroz seriju radionica za studente. U sklopu prve radionice dokumentirano je zatečeno stanje skulptura i prikupljena građa o povijesti Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak. Do kraja provedbe projekta splitski stručnjaci osmisle će metodologiju konzervatorsko-restauratorskih zahvata na skulpturama, izraditi plan njihove preventivne zaštite i održavanja te restaurirati nekoliko najugroženijih djela.

“Ovaj, u hrvatskim okvirima pionirski projekt, već je pobudio interes stranih stručnjaka”, ističe Sagita Mirjam Sunara s Umjetničke akademije u Splitu. “Stupili smo u kontakt s Tomom Learnerom iz Gettyjeva instituta za restauriranje u Los Angelesu. Zanimanje američkih kolega govori nam da smo na pravome putu.”

Ivana Miletić Čakširan, pročelnica Konzervatorskog odjela u Sisku, smatra da bi se u sisačkome Parku skulptura mogao stvoriti model obnove, zaštite i prezentacije skulptura u javnom prostoru izrađenih od metala. “Kao takav, model se može koristiti u konzervatorskoj struci, u obrazovne svrhe i sl.”

Projekt ‘Tvornica baštine Željezare Sisak’

Konzervatorsko-restauratorske radionice u sisačkome Parku skulptura dio su projekta “Tvornica baštine Željezare Sisak”, koji su pokrenuli Gradska galerija Striegl, Gradski muzej Sisak i Konzervatorski odjel u Sisku. “Projekt uključuje istraživanje i revitalizaciju kulturnih vrijednosti koje je Željezara stvorila nakon Drugog svjet-

Restauracija četrdesetak skulptura u sklopu projekta ‘Tvornica baštine Željezare Sisak’ - najvećega sisačkoga kulturnog projekta u posljednjih dvadeset godina - povjerena je Odsjeku za konzervaciju-restauraciju UMAS-a

Sudionici radionice s pročelnicom sisačkih konzervatora, I. Miletić Čakširan (u sredini)

Svaku je skulpturu trebalo izmjeriti, fotografirati i opisati

Online dnevnik rada

U prvoj konzervatorsko-restauratorskoj radionici sudjelovale su četiri studentice konzervacije-restauracije: Filipa Sršen, Vanda Krstinić, Nađa Šperac i Tina Tomšić. Njima je to bila prilika da teorijska znanja prevedu u praksu. O rezultatima svojega rada redovito su izvještavale na blogu Stažiranje među umjetnicima (<http://stazist.blogspot.com/>). Iduća konzervatorsko-restauratorska radionica održat će se u proljeće 2013. godine.

Siščani, uključite se!

Restauratori pozivaju stanovnike grada Siska koji raspolažu starim fotografijama, izscima iz novina i drugim materijalima koji svjedoče o nastanku, postavljanju i nekadašnjem izgledu skulptura nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak, da te materijale dostave Konzervatorskom odjelu u Sisku (Ivana Meštrovića 28, 44000 Sisak). Prikupljena građa pomoći će im da odgonetnu kako su skulpture izvorno izgledale.

skog rata, kao i nastalog industrijskog krajolika, radničkog stambenog naselja te parkovne arhitekture na području sisačkog naselja Caprag”, objašnjava Miletić Čakširan. “Planiramo organizirati izložbe, javna predavanja, znanstvene i stručne skupove, književne večeri... Vjerujem da će projekt znatno pridonijeti razvoju kulturnog turizma grada Siska, ali i cijele regije.”

Umjetnička zbirka Željezare Sisak nekoć je brojila više od 700 radova suvremenih umjetnika. Propašću tvornice počelo je njezino raslojavanje; slike, skulpture, grafike i fotografije raznosile su se ili su jednostavno bačene. Budežnju javne svijesti o vrijednosti toga kulturnoga blaga pridonio je “Volonterski kamp” koji je 2007. godine organizirao Gradski muzej Sisak. Otprilike u to vrijeme temom sisačke Željezare i (sudbine) umjetničkih djela nastalih u sklopu Kolonije počeo se baviti suvremeni umjetnik Marijan Crtalić. Taj mu je projekt 2009. godine donio prestižnu nagradu T-HT-a i Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu. Sredinom ove godine u Gradskome muzeju Sisak otvorena je izložba o Željezarinom zbiru slika, koju je muzej dobio na čuvanje od bivšega vlasnika dijela Željezare, CMC-a Sisak d.o.o.

Vlatko Čakširan i Iskra Baćani, autori izložbe i kataloga, ističu da je sačuvana građa tek djelić nekadašnje kolekcije sisačke Željezare.

Podaci o povijesti Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak prikupljali su se kroz intervjue

Splitski vaterpolisti prvi studentski prvaci Hrvatske

Piše:

JELENA MATEŠIĆ

Na prvom vaterpolskom Sveučilišnom prvenstvu Hrvatske održanom 21. listopada u Rijeci, splitski su studenti vaterpolisti uzeli zlato! Sudionici turnira su bili Sveučilište u Rijeci, Sveučilište u Dubrovniku, Sveučilište u Splitu te Sveučilište u Zagrebu.

Vaterpolo je danas jedan od najpopularnijih momčadskih sportova u gradu Splitu. Također, u Hrvatskoj je vaterpolo pri samom vrhu popularnosti, te jedan od najtrofejnijih sportova u hrvatskoj povijesti s novoosvojenom zlatnom olimpijskom medaljom. Vaterpolo je snažno ukorijenjen u našu sportsku tradiciju i u Hrvatskoj se u ovom trenutku igra najbolji vaterpolo na svijetu. To su dvije činjenice koje su natjerali da i Hrvatski akademski sportski savez pokuša pomoći u daljnjem razvoju ovog sporta u Hrvatskoj.

Disciplinirana ekipa – ključ dobrog rezultata

Tijesni rezultati i “muška” borba za pobjede su se mogli samo priželjkivati, a vaterpolisti su ih i priredili. U prvom polufinalnom ogledu naši su studenti svladali kolege iz Zagreba rezultatom 5:4, dok se neizvjesna borba u drugom polufinalu okončala pobjedom 8:7 dubrovačkih vaterpolista naspram domaćina, riječkih vaterpolista. Broncu su osvojili domaćini, sa samo golom razlike 8:7.

Pobjediti dubrovačke va-

Tijesni rezultati i “muška” borba za pobjede mogli su se samo priželjkivati, a vaterpolisti su ih i priredili, pobijedivši u finalu dubrovačke vaterpoliste, članove mlađih uzrasnih kategorija reprezentacije

terpoliste, koji su bili članovi mlađih uzrasnih kategorija reprezentacije je, blago rečeno, nevjerojatan uspjeh, jer svi znamo što Vaterpolski klub Jug predstavlja u svjetskom vaterpolu. Finalna utakmica je završila rezultatom 14:13, a pobjednički pehar je došao na Splitsko sveučilište.

Najbolji strijelci turnira su Mato Miloslavić (Dubrovnik) s 9 golova, Dujam Jakaša (Split) i Marino Scherbc (Split) sa po 6, te Igor Cuomo

(Rijeka) i Ivan Gledec (Zagreb) sa po 5 golova.

Za komentar smo zamolili trenera Vinka Lozovinu: “Ono što je bilo očito, jest da su ekipe sveučilištaraca iz Zagreba, Rijeke i Dubrovnika bile dobro trenirane i da su ih vodili profesionalni znalci iz vaterpola. Usprkos tome, ni u jednom trenutku svih utakmica pobjeda naših mladića nije bila upitna. Možda je bilo malo opuštanja i zamora u zadnjoj četvrtini svake utakmice, ali točno toliko da

Vratar Tomislav Bujas u akciji

Kapetan Hrvoje Kundid podiže pobjednički pehar

protivnik nikad rezultatski ne zaprijeti. Ako bih nekoga iz naše ekipe izdvojio, onda je to golman koji je svojim obranama stvorio atmosferu sigurnosti i stalnu psihološku prednost nad protivnicima. Ekipa je igrala disciplinirano poštujući dogovor, a posebni zadaci izvršavani su besprijekorno. Jednom riječju, dobra i disciplinirana ekipa, pa ne začuđuje ni dobar rezultat.”

Sastav Sveučilišta u Splitu: Hrvoje Kundid (kapetan), Tomislav Bujas, Dujam Jakaša, Vinko Buble, Marin Delić, Miljenko Vuko, Marko Bilić, Marino Scherbc, Siniša Ezgeta. Trener i voditelj: profesor Vinko Lozovina.

Semper Primus, Dubrovnik 2012.

13. međunarodna veslačka regata studentskih osmeraca pod popularnim nazivom “Semper Primus” održana je 20. listopada u gruškom akvatoriju. Sudjelovanje posada hrvatskih i međunarodnih sveučilišta u muškoj i ženskoj konkurenciji još jednom su dokazale koliko je popularna domaća regata, stoga ponovno pohvale glavnim organizatorima - Studentskom zboru Sveučilišta u Dubrovniku, Veslačkom klubu “Neptun” i Sveučilišnom sportskom savezu - Dubrovnik.

Prvo su mjesto ostvarili studenti Sveučilišta u Zagrebu i tako obranili prošlogodišnju pobjedu kada su prekinuli dugogodišnju dominaciju Sveučilišta u Splitu. Sveučilište u Splitu se ove godine moralo zadovoljiti srebrom. Domaći veslači Sveučilišta u Dubrovniku uspjeli su se plasirati u A finale, međutim, među “najjačima” ostvarili su 6. mjesto. Sveučilište u Zagrebu je potvrdilo kvalitetu studentskog veslanja osvojivši zlato i u ženskoj konkurenciji, ispred Sveučilišta u Rijeci. Važno je spomenuti i da je revijalna utrka profesora ponudila veoma uzbudljiv duel u kojem je posada Sveučilišta u Splitu u samom finišu osvojila zlatnu medalju.

Stipe Bučić, Luka Tudor, Petar Majić, Borna Sirišević, Duje Dumanić, Jure Šesnić, Ante Ančić i Ante Antišin

Finale B – studenti

1. Universa Maribor
2. Veleučilište “Lavoslav Ružička” - Vukovar

Finale A – studenti

1. Sveučilište u Zagrebu
2. Sveučilište u Splitu
3. Universa Ljubljana
4. Wroclaw University of Technology - Poland
5. Sveučilište u Rijeci
6. Sveučilište u Dubrovniku

Finale A – profesori

1. Sveučilište u Splitu
2. Sveučilište u Dubrovniku

Doktori znanosti promovirani 2012. na Zagrebačkom sveučilištu

Akademsku javnost upoznajemo s 24 nove doktorice i doktora znanosti promoviranih ovoga rujna na Zagrebačkom sveučilištu, koji su svojim nastavnim i znanstvenim obvezama vezani za Sveučilište u Splitu i za splitske znanstvene institucije. Čestitamo!

Ivana Alpeza

Rođena u Splitu 1967.; diplomirala i magistrirala na Agronomiji u Zagrebu; doktorat iz vinarstva i vinogradarstva na temu: "Učinkovitost primjene enzima na fenolna svojstva vina Babić i Plavac mali (Vitis Vinifera L.)" Mentor: Stanislav Herjavec, AGR ZG; radi na Veleučilištu u Rijeci i Agronomiji u Zagrebu.

Vedran Barbarić

Rođen u Splitu 1978.; diplomirao arheologiju na FF u Zagrebu; doktorat iz prapovijesne arheologije na temu: "Tipologija lončarije iz kasnog brončanog i željeznog doba s područja Dalmacije" obranjen na FFZG; mentori: Hrvoje Potrelica, FFZG i Branko Kirigin, Arh. muzej Split; radi na FF-u u Splitu.

Matko Barišić

Rođen u Splitu 1980.; diplomirao elektrotehniku na FER-u u Zagrebu; doktorat iz elektrotehnike na temu: "Vođenje formacija autonomnih bespilotnih ronilica primjenom metode virtualnih potencijala" obranjen na FER-u u Zagrebu; mentor: Zoran Vukić, FER; radi na FER-u.

Marija Boban

Rođena u Splitu 1976.; diplomirala ekonomiju na EF-u u Splitu; doktorat: "Sigurnost i zaštita osobnih podataka - pravni i kulturološki aspekti" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentori: Miroslav Tuđman, FFZG i Jozo Čizmić, Pravo Split; radi na Pravnom fakultetu u Splitu.

Vesna Bosanac

Rođena u Splitu 1976.; diplomirala na PBF-u u Zagrebu; doktorat: "Optimiranje organizirane prehrane studenata smještenih u đačkim domovima prema konceptualnom modelu" obranjen na PBF-u; mentorice: Jasenka Gajdoš Kljusurić i Irena Colić Barić, PBF; radi u Ministarstvu poljoprivrede.

Marita Brčić Kuljiš

Rođena u Splitu 1980.; diplomirala filozofiju i sociologiju na FF-u u Zadru; doktorat iz filozofije politike na temu: "Teorija pravednosti u političkom liberalizmu Johna Rawlsa" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentor: Pavo Barišić, FFST; radi na FF-u u Splitu.

Ani Grubišić

Rođena u Splitu 1978.; diplomirala na PMF-u u Splitu; doktorat iz računarstva na temu: "Model prilagodljivoga stjecanja znanja učenika u sustavima e-učenja" obranjen na FER-u u Zagrebu; mentor: Slavimir Stankov, PMF Split; radi na PMF-u u Splitu.

Ana Kovačević

Rođena u Splitu 1982.; diplomirala kroatistiku i lingvistiku na FF-u u Zagrebu; doktorat iz kroatistike na temu: "Negacija u hrvatske crkvenoslavenske jeziku" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentor: Milan Mihaljević, Staroslavenski institut; radi na Staroslavenskom institutu u Zagrebu.

Jakša Krišto

Rođen u Splitu 1981.; diplomirao ekonomiju na EF-u u Zagrebu; doktorat iz financija na temu: "Upravljanje izloženosti riziku institucionalnih investitora uvođenjem kapitalnih zahtjeva" obranjen na EF-u u Zagrebu; mentor: Alen Stojanović, EFZG; radi na EF-u u Zagrebu.

Rašeljka Krnić

Rođena u Splitu 1980.; diplomirala sociologiju na FF-u u Zagrebu; doktorat iz sociologije na temu: "Post-subkulture teorije, elektronska glazba i mladi u Zagrebu" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentor: Benjamin Perasović, Institut "Ivo Pilar"; radi na Institutu "Ivo Pilar" u Zagrebu.

Siniša Kuko

Rođen u Splitu 1967.; diplomirao na FF-u u Zadru; magistrirao na FPZ-u u Zagrebu; doktorat iz komparativne politike na temu: "Ukrajina između europskog integriranja, atlantizma i Rusije" obranjen na FPZ-u u Zagrebu; mentor: Branko Caratan, FPZ; radi u II. gimnaziji Split.

Ivan Majić

Rođen u Splitu 1981.; diplomirao slavistiku i kroatistiku na FF-u u Zagrebu; doktorat iz teorije i povijesti književnosti na temu: "Sjećanje i pripovijedanje: interkulturalna konstelacija opusa Meše Selimovića" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentor: Zvonko Kovač, FFZG; radi na FF-u u Zagrebu.

Jerko Markovina

Rođen u Splitu 1975.; diplomirao psihologiju na FF-u u Zagrebu; doktorat iz ekonomike poljoprivrede na temu: "Dinamički pristup mjerenju potrošačkih korisnosti za prehrambene proizvode" obranjen na Agronomiji u Zagrebu; mentor: Damir Kovačić, AGR; radi na Agronomiji u Zagrebu.

Ana Matošić

Rođena u Splitu 1965.; diplomirala na Medicini u Zagrebu; doktorat: "Monoaminoksidaza-B i alkohol: biokemijska i genetička istraživanja u podtipovima alkoholizma" obranjen na PMF-u u Zagrebu; mentorica: Lipa Čičin-Šain, Institut "Ruđer Bošković"; radi na Stomatologiji u Zagrebu i tajnica je Hrvatskog društva za alkoholizam.

Ina Miloglav

Rođena u Splitu 1973.; diplomirala arheologiju na FF-u u Zagrebu; doktorat iz prapovijesne arheologije na temu: "Kasna vučedolska kultura u Bosutskoj nizini na temelju keramičkih nalaza" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentor: Aleksandar Durman, FFZG; radi na FF-u u Zagrebu.

Vesna Milun

Rođena u Splitu 1952.; diplomirala i magistrirala na PMF-u u Zagrebu; doktorat: "Praćenje onečišćenja mora kloriranim ugljikovodicima u Kaštelanskom zaljevu pomoću dagnji kao bioloških indikatora". Mentorica: Tibela Landeka Dragičević, PBF; radi na Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu.

Ivana Nižetić Kosović

Rođena u Splitu 1982.; diplomirala računarstvo na PMF-u u Zagrebu; doktorat iz računarstva na temu: "Modeliranje ponašanja i algoritmi za predviđanje kretanja divljih životinja" obranjen na FER-u u Zagrebu; mentor: Krešimir Fertalj, FER; radi na FER-u u Zagrebu.

Maja Parmač Kovačić

Rođena u Splitu 1982.; diplomirala psihologiju na FF-u u Zagrebu; doktorat iz psihologije rada na temu: "Provjera Paulhusova dvorazinskoga modela socijalno poželjnoga odgovaranja" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentor: Željko Jermeić, FFZG; radi na FF-u u Zagrebu.

Hrvoje Šošić

Rođen u Splitu 1962.; diplomirao na Medicini u Zagrebu; doktorat iz biokemije i molekularne biologije na temu: "Učinci met-enkefalina i nal-treksona na eksperimentalni hepatitis u miša" obranjen na PMF-u u Zagrebu; mentor: Nikola Štambuk, Institut "Ruđer Bošković"; radi u KBC-u Zagreb.

Jelena Uroš

Rođena u Splitu 1980.; diplomirala biologiju na PMF-u u Zagrebu; doktorat: "Istraživanje genotoksika u hrani i stupnja oštećenja genoma majke i novorođenčeta u odnosu na prehranu majke" obranjen na Medicini u Zagrebu; mentorica: Aleksandra Fučić, IMI; radi na Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu.

Tereza Tea Vidović-Schreiber

Rođena u Splitu 1973.; diplomirala i magistrirala hrvatski jezik i književnost na FF-u u Zadru; doktorat iz kroatistike na temu: "Suvremene predaje grada Splita" obranjen na FF-u u Zagrebu; mentorica: Liljana Marks, IEF; radi u Trgovačkoj školi i na FF-u u Splitu.

Mila Vrančić

Rođena u Splitu 1979.; diplomirala molekularnu biologiju na PMF-u u Zagrebu; doktorat iz biokemije i molekularne biologije na temu: "Utjecaj azitromicina na aktivirane ljudske monocite" obranjen na PMF-u u Zagrebu; mentorica: Vesna Eraković Haber, MEF RI; radi u PLIVA d.d.

Goran Zdunić

Rođen u Zadru 1973.; diplomirao i magistrirao na Agronomiji u Zagrebu; doktorat: "Genetska i ampelografska karakterizacija sorte Plavac mali (Vitis vinifera L.)" obranjen na Agronomiji u Zagrebu; mentori: Ivan Pejić i Edi Maletić, Agronomija; radi na Institutu za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu.

Ivan Zelić

Rođen u Splitu 1956.; diplomirao filozofiju, ekonomiju, povijest i katolički teologiju; doktorat iz filozofije znanosti na temu: "Filozofija znanosti Jacquesa Maritaina" obranjen na Hrvatskim studijima u Zagrebu; mentor: Ivan Macan, HS.